

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1. — L., osmrtnice, poroke, poslane, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stol. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 40.

V GORICI, ČETRTEK 26. DECEMBRA 1929.

LETO I.

Tedenski koledarček.

27. decembra, petek: Janez Evange-
list, apostol. — 28., sobota: Nedolžni
otroci; Kastor, mučenec. — 29., ne-
delja: Nedelja po božiču. Tomaž, šk.,
mučenec; David. — 30., ponedeljek:
Evgenij, škof; Liberij, škof; David,
kralj. — 31., torek: Silvester, papež;
Pavlina; Melanija. — 1. januarja, sre-
da: Novo leto. Obrezovanje Gospo-
dovo. — 2., četrtek: Makarij (Blažen-
ko); Aleksander.

Novice.

Sv. oče zapustil Vatikan.

Dne 20. dec. 1879. je sedanji papež
Pij XI. pel svojo prvo sv. mašo v ba-
ziliki sv. Ivana pri Lateranu v Rimu.
Po konkordatu in sporazumu z drža-
vo, po tako zvanih lateranskih dogo-
vorih, je šel večkrat po časopisju glas,
da hoče »vatikanski ujetnik« iziti iz
Vatikana in s tem tudi dejanski poka-
zati, da je konec njegovega jetništva.
Vendar so bile vse te vesti prena-
gljene. Šele slavje zlate maše je nagnilo
sv. očeta, da je prestopil prag Vatikans-
ke države. V petek 20. t. m. zjutraj
proti sedmi uri se je nepričakovano,
ne da bi o tem javnost le kaj slutila,
odpeljal v avtomobilu z večjim sprem-
stvom v baziliko sv. Ivana, kjer je da-
roval Nebeškemu svojo zlato mašo.
Skromno, v krogu najbolj zvestih pri-
jateljev, se je izvršila pomembna slavnost.
Rimske ulice so bile še zapuščene,
na, ko je brzel papežev avtomobil pro-
ti Lateranu in ravno tako se je pogla-
var Cerkve vrnil tudi skoro neopažen
nekaj ur pozneje v svoje Vatikansko
mesto. Šele pozneje se je raznesla po
Rimu in državi vest o papeževem iz-
hodu, ki pomenja konec 59-letnega
jetništva.

Kdo bo poročil kraljeviča?

Rimski list »Tribuna« javlja, da bo
poročil prestolonaslednika Humberta
kardinal Maffi iz Pise in ne kardinal
Gamba iz Turina, kakor smo zadnjič
posneli po drugih listih. Kardinal
Maffi je velik prijatelj kralja Viktorja
Emanuela, pri katerem je večkrat v
gosteh v poletnem dvorcu v San Ros-
sore. Razun tega se smatra nadško-
fija v Pisi po Rimu za najodličnejšo
vladikovino v Italiji.

Poziv Velikega sveta.

Po razglasitvi novega zakona, ki do-
loča, da je fašistovska stranka odslej
državna naprava, je Veliki fašistov-
ski svet pozval »vse one, ki se ne mi-
slijo podvreči v polnem obsegu in
brez pridržkov točni disciplini faši-
stovske stranke, da v teku enega
tedna izstopijo.«

»V stranki in milici morajo biti vsi,
od poveljnikov do prostakov, prežeti

z duhom vojakov iz prve bojne vrste
in zlasti v težkih časih pripravljeni
na vse žrtve.«

Boj brezposelnosti.

Pred kratkim je goriški podprefekt
Anzà sklical v vladno palačo sejo, da
bi se posvetovali, kaj storiti proti
brezposelnosti.

Dognalo se je, da je bil brezposel-
nosti v goriški pokrajini začasno kriv
zastoj dela v ajdovskih in podgorskih
tkalnicah. Nato se je sklenilo, da se je
treba lotiti že nameravanih del na de-
želnih in občinskih cestah, zidanja no-
ve norišnice ter nove poštne palače.
Zastopnik fašistovskega delavskega
sindikata je zahteval, da se je treba
pri zaposlitvi delavcev v prvi vrsti ozi-
rati na domačine. To je pravilno!

Davek na tuje napise v Trstu.

V smislu zakona od 9. maja 1929. bo
davek na tuje napise ali na napise, ki
vsebujejo kakšno tujko, od 1. januar-
ja 1930. dalje ne več štirikrat, temveč
petkrat večji kakor davek na druge
napise. Davek mora znašati najmanj
150 lir (prej 100). Tržaška občina po-
ziva obrtnike, da pred 1. januarjem
odstranijo tuje napise in o tem obve-
stijo mestni davčni urad.

Sestanek pokrajinskih tajnikov.

V četrtek 19. t. m. so imeli na otoku
Brioni, ki leži ob južni obali Istre v
bližini Pulja, pokrajinski fašistovski
tajniki iz Istre, Zadra, Reke, Trsta,
Gorice in Vidma skupno sejo. Raz-
pravljali so o političnem in gospodar-
skem položaju v naših pokrajinah, o
vprašanju duhovščine, slovanskega ti-
ska, šolstva in učiteljstva ter tozadev-
no zavzeli enotno stališče.

Prebitek v državni blagajni.

Iz uradnih številk posnemamo, da
je dosegla vlada v proračunu 1928—29
prebitek 381 milijonov lir. Tudi prora-
čun za leto 1930—31, o katerem je pred
kratkim razpravljala ministrski svet,
računa s prebitkom; državna blagajna
misli prihraniti 263 milijonov.

Rdeči petelin.

Žalosten božič imajo prebivalci bo-
gatn vasi Sv. Jurij na Trentinskem. Ne
ve se, kako je izbruhnil ogenj pri ne-
kem posestniku in hipoma objel vso
sososko. Ljudje so kot iz uma bežali
na prosto. Rešili so si le golo življenje.
Ognjegasci in vojaštvo je bilo spričo
velikanskih zubljev brez moči. 300
ljudi je brez strehe, škode je čez 1 mi-
lijon lir.

Zimski mrazovi.

Od nedelje sem je začela tudi v na-
ši deželi razsajati burja. Že dva tedna
prej so vremenoslovci napovedovali
bližanje zračnega vrtinca, ki je plesal
nekje nad Atlantskim oceanom in po-
topil precej ladij ter po obrežnih me-
stih razkril mnogo hiš. Menda je zdaj
ta ciklon s svojim repom tudi nas

oplazil, ker leze živo srebro že pod
ničlo. Prihajajo poročila, da je po
Apeninih in celo na ognjeniku Vezu-
vu za celo ped snega. Tudi naši hribi
so že odeti v belo, božično kučmo, pa
vendar, upajmo, ne oznanjajo tako
ostrih sv. treh kraljev kot lani.

Nov češki konzul v Trstu.

Za češkoslovaškega konzula v Tr-
stu je bil imenovan g. Vojteh Krbec.
Dosedanji konzul v Trstu g. Julij
Skarlandt je opravljal posle samo
začasno. G. Skarlandt je znan kot
češki pesnik in prav te dni so češki
listi napovedali njegove nove poezije
»Italijanski profili«. Pesnik opeva v
tej zbirki tudi Trst, Devin in Koper.

Pomoč Madjarom.

Italijanska trgovska banka (Banca
Commerciale Italiana) je sklenila dati
Italijansko-madjarski banki 5 mi-
lijona dolarjev (okrog 100 milijonov
lir) posojila po ugodni obrestni meri.
Razna podjetja in občine bodo s tem
posojilom lahko dokončala dela, ki so
jih radi pomanjkanja sredstev morala
prekiniti.

Živega hoče speči.

V petek zjutraj je bilo. Neki posest-
nik iz šempaske okolice je peljal le-
pega prešička na trg v Vipavo. Vi-
pavska burja nevnanka je ostro brila
in se igrala z redkimi snežinkami. Mo-
žakar je mirno sedel na vozu in kadil.
Ko je privozil v Črniče, začne prešiček
neusmiljeno kruliti in se požene s silo
z voza, na katerem je prasketal vesel
ogelj. Kmetič ves razburjen skoči za
ubežnikom, ljudje pa prihite z vodo in
pogase ogelj. Kaj se je bilo zgodilo?
Prešiček je mirno ležal na slamici,
voznik je pa vlekel svojo cigareto. Pa
je padel ogorek na slamico, ki je začela
tleti in prešička peči. Ko je voz pri-
drdral v Črniče, je bila slama že v pla-
menu in prešiček, ki se ni hotel pustiti
živ speči, jo je odkuril z nepričakova-
nega ognjišča. Mraz je bil v sredo zju-
traj, toda številni Črničani, ki so videli
smešni prizor, so se tako prisrčno sme-
jali, da so se prijetno razgreli.

Banca Commerciale Triestina.

Pred včerajšnjim so podpisali dogo-
vor, ki se tiče največjega denarnega
zavoda v Trstu, banke Commerciale
Triestina. Voditelji so sklenili, da iz-
roče večino deležev banki Commer-
ciale Italiana, ki je najmočnejša ban-
ka v Italiji. Novi lastniki prepuščajo
Triestini gotovo avtonomijo v novih
pokrajinah.

Brez mej.

Letalstvo dosega z dneva v dan več-
je uspehe. Zdaj poročajo listi, da sta
francoska letalca Le Brix in Rossi pre-
letela na poti iz Francije v Indijo v 72
urah razdaljo 10 tisoč in pol kilome-
trov, povprečno tedaj skoro 150 kilo-
metrov na uro.

NOVI list

1929 C 134/1929

070(450.36=163.6)

Zastava goriške pokrajine.

Izšel je kraljevi odlok, ki podeljuje goriški pokrajini pravico imeti lastno zastavo. Zastava je svetlomodra in rumena, na sredi pa nosi grb. Grb ima obliko štita. Gornji del nosi na svetlo modrem dnu pozlačenega leva, spodnji del, ki ima srebrno ozadje, je z rdečimi progami razdeljen v več kvadratnih polj. Na vrhu štita stoji križ, znamenje savojske vladarske hiše.

Mačka so zaprli.

Zadnjič smo pisali, da se je 500 zastopnikov hrvatskih občin pod vodstvom zagrebskega župana poklonilo kralju Aleksandru. Ker nekaterim radičevskim skrajnežem to ni bilo prav, so položili na železniško progo v bližini Zagreba rastrelivo in hoteli vlak z velikim odposlanstvom pognati v zrak. Naklep se pa ni posrečil. Zagrebska policija išče sedaj krivce in je v soboto zvečer zaprla drja Mačka, bivšega predsednika radičevske stranke, češ da je imel vmes svoje prste. Ravnotako so odpeljali na policijo bivšega avstrijskega polkovnika, orožnikov Bekiča in ga zasliševali obenem z Mačkom. Ko se je policijski komisar obrnil v stran, je Bekič pograbil rezilo, ki je ležalo na mizi, in si ga zasadil v prsi. Samomor se mu pa ni posrečil. Krvavečega Bekiča so prepeljali v bolnišnico.

Rudarjeva usoda.

V nekem premogovniku v Oklahomi (sev. Amerika) se je prošli teden pripetila huda nesreča. Vneli so se plini in je razneslo velik del premogovnika. 63 rudarjev je zasulo. Dozdaj so jih komaj deset našli, seveda zadušenih. Kakšen božič za revne družine!

Angleški svetniki.

15. decembra je papež slovesno pristel med blažene 200 angleških mučencev, ki so pod Henrikom VII., Elizabeto, Jakobom I. in Karlom II. (v letih od 1537.—1630.) dali življenje za vero. Svetniški proces so pričeli že pod Leonom XIII. za 360 mučenikov. 160 jih je bilo že prej povzdignjenih na altar. Novo češčenje mučencev je v Angliji precej poživilo katoliško zavest.

Poljska vladna kriza.

V soboto zvečer je predsednik poljske republike Mošicki dal vseučilišču nemu profesorju Bartelu nalog, naj sestavi novo vlado. Bartel je goreč občudovalec in častilec Pilsudskega, a uživa obenem zaupanje demokratičnih levičarskih strank. Njegova naloga, je da posreduje med Pilsudskim in sejmom. Pilsudski bi vladal najrajši v sporazumu z poslansko zbornico in se izognil očitni vojaški diktaturi.

Pogajanja med Trstom in Genovo razbita.

Med »Tržaškim Lloydom« in genoveškimi paroplovnimi družbami »SITMAR« in »Marittima Italiana« so se v Rimu vršila pogajanja za stopitev vseh treh podjetij v novo veliko paroplovno družbo, ki bi vzdrževala zveze z bližnjim in daljnim vzhodom. V Trstu so se zbal za usodo tako imenitnega podjetja, kakor je »Tržaški Lloyd«. Zdaj pa poročajo iz Rima,

da so se pogajanja razbila, ker so hoteli imeti Genoveži v novi družbi enako besedo kakor Tržačani, čeprav bi vplačali samo $\frac{1}{3}$ delniške glavnice. Zaenkrat ostane torej vse pri starem in črno-beli Lloydovi parniki bodo še naprej rezali morje proti Egiptu in Indiji.

Božič na morju.

V soboto je Kozuličev »Belvedere« odnesel zopet na stotine krepkih mož, fantov in deklet v Ameriko. Mnogi izmed teh so morda prvič preizkusili tržaško burjo, ko so lahko oblečeni in ozeblji prenašali prtljago po mestu ali pa s culo v roki čakali na št. 2, da jih odpelje v Škedenj v Kozuličevo hišo. Kako strašno je živžgal burja in tramvaja le ni hotelo biti. Trd kruh je doma, a nič slajši ni v tujini. Marsikdo, ki je morda iz lahkomiselnosti ali pod vplivom tega ali onega agenta kupil listek za Ameriko, se je že v Trstu pokesal. A kaj šele v Ameriki.

Primo De Rivera kaznuje.

Svoječasno smo obširno poročali o ponesrečenem uporu, ki ga je meseca januarja napravil proti španskemu samodržcu Primu De Rivera topničarski polk v Ciudad Realu. Pred dnevi je vojaško sodišče izreklo končno obsodbo nad nekaterimi častniki tega polka. Obsojeni so bili: polkovnik Paz na 20, en podpolkovnik na 10 in dva majorja vsak na 11 let ječe.

Bela zastava na ječi.

V Češkoslovaški je stara navada, da razobesijo belo zastavo na strehi ječe, kadar je prazna. Seveda se kaj takega le redko pripeti. Vendar so praški meščani 17. decembra zvečer opazili belo zastavo nad praško ječo, toda vihrala je le do naslednjega dne zjutraj...

Denar brez vrednosti.

Kdor še ima 5 in 10 lirske bankovce, naj jih zamenja pri kakšni javni blagajni (n. pr. podružnici banke d'Italia) do 31. decembra 1929. Po 31. dec. 1929. izgubijo ti bankovci vsako vrednost.

Sovražniki od včeraj.

V Berlin se je pripeljalo danes teden močno odposlanstvo francoskih katoliških političnih osebnosti. Francoze je vodil Franc Marsal, bivši ministrski predsednik in ugleden mož v finančnih krogih. Namen francoskega obiska v Nemčiji je ustvariti pri srčne vezi med vodilnimi katoliškimi močmi obeh držav. Ti osebni stiki naj bi podrli tisto medsebojno nezaupanje, ki ga ustvarjajo francoski ter nemški nacionalistični krogi. Lepa božična misel.

Draginja.

»Frankfurter Zeitung« (veliki nemški dnevnik iz Frankfurta ob Menu) je objavil podatke, kakšna je bila draginja v l. 1928. in 1929. po posameznih državah. Izračunane številke se zovejo v trgovskem svetu »indeks cen«; n. pr. v Avstriji je bil mesečni indeks l. 1928. 110, l. 1929. pa 108; v Franciji 111—105. To se pravi, če si v Avstriji l. 1928. porabil za živila na mesec 110

lir, si porabil v Franciji 111 lir; indeks služi torej za primerjanje draginje. Za Italijo je veljal: 153—143; za Nemčijo: 156.5—152.6; za Švico: 161—161; za Anglijo: 162—165 (draginja je tu zrastle); za Švedsko: 171—173; za Norveško: 180—193; za Španijo: 184—176. Potemtakem je bila v teh letih Avstrija najcenejša, Španija pa najdražja dežela.

Nove orgle v Trstu.

Po vojni so postavili v tržaških cerkvah več novih orgel. Sv. Just se je prvi postavil z mogočnimi orglami, ki so stale težkega denarja. Sledil mu je stari sv. Anton, temu pa »Jezuiti«; kmalu nato so zapele nove orgle tudi v cerkvi Marije pomočnice. Modernizirali so tudi orgle pri Novem sv. Antonu in v Rojanu. Za božič pa bodo prvič zadonele nove orgle pri Sv. Vincencu. Postavil jih je mojster Zanini iz Kodroja. Organist bo igral lahko na dva manuala in razpolagal bo s 25 polnimi registri, da ne štejemo mehaničnih. To so druge orgle v Italiji, ki imajo svojevrstno pripravo, s katero organist, že preden prične igrati, odkaže posameznim registrom, kdaj naj vpadejo v igro. Priprava je gotovo praktičnega pomena in nervozni organisti je bodo gotovo veseli.

Cesarska pesem.

Avstrijska vlada je pretekli teden sklenila, da proglasi za državno himno staro cesarsko pesem »Bog ohrani«, in vojni minister je ukazal, da jo vojaki morajo pri vseh svečanih prilikah igrati. Ker se besede nanašajo na državo, ki od leta 1918. več ne obstoji, so dali pesmi novo besedilo. Da so cesarsko pesem privlekli spet na dan, je ena izmed posledic hajmverovske politike.

Delo framasonov.

V eni zadnjih številok framasonskega glasila: »Na hrapavi skali« so podatki o številu prostozidarskih udov. V severni Ameriki je 50 velikih lož (društev) s 1650 podružnicami, v katerih je 3 in pol milijonov bratov (tako se med seboj nazivajo). Lože imajo tudi precej bogastva. Samo njujorška loža premore 9 milijonov dolarjev, loža v Pennsylvaniji razpolaga celo z 12 milijoni dolarjev (228 milijonov lir). Tudi zelo močan političen vpliv imajo te prostozidarske zveze. V nekaterih državah so skoro vsi poslanci framasoni in se morajo ravnati po navodilih velikega mojstra. — V Evropi je 1600 lož s 170.000 člani; najbolj so razvite v Angliji. Tam je 5900 lož s 464.000 člani. Program svobodomiselcev je po besedah človekoljuben. V svojih javnih glasilih zatrjujejo celo, da se v politiko sploh nočejo vmešavati. Uradno poročilo o framasonskem zborovanju pa poroča na 364. strani glede političnega delovanja francoskih poslancev, vpisanih v ložo, sledeče: »Zbor poziva vrhovni svet in lože, naj natančno nadzirajo ravnanje in glasovanje prostozidarskih poslancev in ministrov.« Tu je zopet majhen dokaz, da posegajo v svetoyne in politične dogodke tudi mogočne tajne sile.

Kako je s politiko.

Razorožitvena konferenca v Londonu.

Dne 21. januarja se otvori v Londonu zborovanje, na katerem bodo zastopniki petih pomorskih velesil, in sicer Združenih držav Amerike, Anglije, Italije, Francije in Japonske razpravljali, kako bi se oboroževanje na morju dalo omejiti. Glavni vzrok je ta, da postajajo stroški za oboroževanje vedno večji in da jih davkoplačevalci v posameznih deželah čedalje težje prenašajo. Razen tega je pa tudi iz skušnje znano, da neprestano oboroževanje privede s časom do vojne.

Prvi, ki je dal pobudo k temu pomorskemu zborovanju, je bil načelnik angleške vlade Mac Donald. Čim je Delavska stranka prišla na krmilo, je Mac Donald potoval v Washington, da se domeni in sporazume v tem prisanju z Amerikanci. Med Londonom in Washingtonom je vladalo namreč od leta 1927. radi pomorskega oboroževanja precejšnje nasprotje. Angleži so priznali sicer Amerikancem pravico, da si zgrade enako veliko brodovje, kakor ga ima Anglija, toda to Amerikancem ni še zadostovalo. Zagotoviti so si hoteli tudi še pravico, da smejo v slučaju vojne svobodno trgovati po vseh morjih in zalagati z živim in drugimi potrebščinami nevtralne in s tem seve tudi vojskujoče se dežele. Ladje, ki nosijo živež, bi morale biti tudi v vojni nedotakljive. Angleži niso hoteli sprejeti tega načela. Vztrajali so, da smejo v vojni odrezati svojim sovražnikom tudi dovoz živeža, zakaj v borbi za obstanek se sme država poslužiti tudi blokade. Ako bi v letih 1914.—1918. ne bili izstradali Nemčije, Bog ve, kako bi bila končala vojna. Svobodna kupčija med vojno je jedro angleško-amerikanskega spora. Da bi Amerika napadla Anglijo ali Anglija Ameriko, na to nihče ne misli. Zgodi se pa lahko, da se zaplete Anglija v vojno v nemirni Evropi in da bi Amerikanci hoteli delati kupčije s sovražniki Angležev, čemur bi se v Londonu seveda odločno uprli. To je edina nevarnost amerikanskega angleških oboroženih spopadov v bodočnosti. Enak položaj nastane seveda, če se Amerika spusti v vojno v Aziji in če bi Angleži hoteli kupčevati z njenimi sovražniki.

Ker se v tej točki angleški in amerikanski politiki niso mogli zediniti, je v poletju 1928. angleška vlada sklenila s Francozi pomorsko zvezo, kjer sta si obe državi obljubili medsebojno pomoč proti Amerikancem. Amerikanska vlada je proti pomorskemu dogovoru odločno protestirala in parlament je sklenil graditi celo vrsto novih mogočnih križark. Začela se je oboroževalna tekma med Anglijo in Ameriko. Sicer pa vlada že od konca svetovne vojne med Amerikanci in Angleži huda borba za gospodarsko premoč v svetu. Oboroževanje je le zunanji znak gospodarske tekme.

Mac Donaldova politika.

Pomorsko oboroževanje stane pa strašne svote. Na Angleškem je 1 milijon 300 tisoč brezposelnih, premogokopna, železna in oblačilna industrija se nahajajo v krizi. V vseh deželah se bori angleški trgovec s hudo konkurenco Amerikancev in Nemcev. Izdajati v takih razmerah vsako leto še milijarde za oboroževanje, je bridko. Ker imajo Amerikanci več denarja kakor Angleži, je gotovo, da bodo v dohodnem času dohiteli angleško brodovje in ga morda celo prekosili. Vse te težave je Mac Donald imel pred očmi, ko je sklenil, da gre v Ameriko na pogajanja. Prelomil je politiko svojega prednika Baldwina in mesto s Francozi, se je hotel pogoditi z Amerikanci. Njegovo potovanje po Ameriki je bilo kakor zmagovalen pohod. Prebivalstvo je prvega ministra Anglije pozdravilo z velikim navdušenjem. V razgovorih, ki jih je imel Mac Donald s predsednikom Hooverjem (reci Huverjem), sta državnik prišla do načelnega sporazuma. Objavila sta izjavo, iz katere je razvidno, da sta se Amerika in Anglija zedini v naslednjih treh točkah: 1. Oba državnik sta še enkrat poudarila, da morata imeti Anglija in Amerika enako močno brodovje, in sicer se mora enakost doseči do 31. decembra 1930. 2. Podmorski čolni bi se morali po mnenju obeh vlad prepovedati. Razume se, da je zato potrebno privoljenje tudi Japonske, Italije in Francije. 3. V mesecu januarju se skliče v London mednarodno zborovanje petih pomorskih velesil, da se izvrši splošna omejitev oboroževanja.

Glede svobodne trgovine v času vojne ni v objavi sicer nobene besede, a Hoover in Mac Donald sta o tej važni točki gotovo razpravljala.

Mac Donaldov obisk v Ameriki je vzbudil posebno v Franciji veliko nevoljo. Francoski politiki so imeli občutek, kakor da so jih Angleži zapustili in izdali. Poluradni »Temps« je pisal, da hočeta dve največji pomorski sili sveta, Anglija in Amerika, postati gospodarici morja in narekovati vsem drugim državam svojo voljo. Saj ima Anglija že danes skoro trikrat večje brodovje ko Francija in Francozi so že zdavnaj opustili vsako misel, da bi tekmovali z Angleži v pomorskem oboroževanju. Francosko, italijansko in nemško brodovje skupaj ne doseže veličine angleškega. Če se Angleži združijo z Amerikanci, bi nastala največja pomorska in gospodarska zveza, kar jih pozna zgodovina. Amerikanci in Angleži bi vladali lahko najmanj 50 let čez celi svet in držali vse ostale dežele v odvisnosti. Sporazum med državami angleškega jezika se bo pojavil že na konferenci v Londonu 21. januarja. Japonci, Italijani in Francozi ne bodo v prijetnem položaju.

Razen tega vlada pa še med Italijo in Francijo needinost.

Enako brodovje.

Italijanska vlada zahteva namreč, da se ji na zborovanju v Londonu prizna pravica do enako velikega brodovja, kakor ga imajo Francozi. Mussolini je svoječasno v senatu izjavil, da je Italija pripravljena zmanjšati svoje brodovje tudi do najnižje mere, toda pod pogojem, da nima nobena druga država v Evropi večjega brodovja kakor Italija. V Parizu pa nočejo slišati o enakosti. Francozi trde, da je Italija dežela, ki leži vsa v Sredozemskem morju in drži lahko za vse svoje brodovje skupaj. Francija meji pa na dve morji: na Sredozemsko in na Atlantiški ocean. Zato mora svojo pomorsko silo razdeliti na več strani. Razen tega ima Francija prekomorske naselbine v vseh delih sveta: v severni Afriki ima Tunis, Algier in Maroko s 15 milijoni prebivalcev, v srednji in južni Afriki merijo njene naselbine 6 milijonov 600 tisoč štirjaških kilometrov in štejejo 20 milijonov ljudi, otok Madagaskar ima 3 milijone prebivalcev. Francoska Indokina v Indijskem oceanu ima 700.000 štirjaških kilometrov in 20 milijonov ljudi, francoska posestva v Južni Ameriki merijo 90 tisoč štirjaških kilometrov in štejejo 5 milijonov 500 tisoč prebivalcev. Razen tega ima Francija zemlje v Tihem oceanu in mandat v Siriji. Prekmorska posestva francoske republike so več ko dvajsetkrat večja nego domačija in v njih prebiva več ko 60 milijonov ljudi. To je mogočno carstvo, ki ga Francija mora braniti. Francija hoče imeti prosto in varno pot v svoje prekmorske posesti, hoče z njimi svobodno trgovati in zato potrebuje primerno brodovje. Njeno brodovje mora biti brezpogojno večje nego italijansko, zakaj Italija nima tako velikih in raztresenih prekmorskih posestev kakor Francija. Libija, Eritrea in Somalijska imajo površino 1 milijona 600 tisoč štirjaških kilometrov, a samo 1 milijon 700 tisoč ljudi. Poleg tega so vse italijanske naselbine ali kolonije v Afriki in mejijo po večini na Sredozemsko morje. V Parizu pravijo, da se položaj Italije ne dá primerjati s položajem Francije. Ako bi Francija priznala Italiji enakost v brodovju, bi bila v resnici šibkejša od Italije, zakaj svoje ladje ima raztresene na vse strani sveta, dočim drži Italija svoje vojno brodovje na enem kupu. Italija bi bila v Sredozemskem morju v vojaški premoči in tega Francozi ne smejo in ne morejo dopustiti. Francija se lahko obveže, da ne bo držala v Sredozemskem morju več ladij nego Italija, a v drugih morjih mora imeti prostoro.

Italijanski razlogi.

Tega francoskega dokazovanja v Rimu ne priznavajo. Italija res nima tako obsežnih in bogatih prekmorskih posestev, toda na njenem ozemlju živi 40 milijonov ljudi, katerih življenje je popolnoma odvisno od dovoza iz tujine. Italija mora uvažati skoro ves les, ves premog in železo, večino surovin za industrijo in, kar je najvaž-

nejše: tudi hrano. V letošnjem letu je naša država uvozila n. pr. za 500 milijonov lir koruze, za 200 milijonov mesa, za 275 milijonov živine in za 1 milijardo in pol pšenice. Italija — je pisal »Giornale d' Italia« — je edina država na svetu, ki je vsa obdana od ene samega morja, čigar vrata se nahajajo v vojaški posesti druge države. List misli pri tem na morsko ožino Gibraltar in Sueški prekop, na dva vhoda v Sredozemsko morje, ki ju drži v oblasti Anglija. Zadostuje, — pravi list — nekaj podmorskih čolnov ali par majhnih vojnih ladij, ki jih podpirajo topovi na suhem, da se ta vrata zapro in izstrada Italija. Francija, ki meji na več morij, se lahko preskrbi s potrebnimi po več potih in ni odvisna od dveh morskih ožin. Razen tega je francoska država bolj bogata in krije lahko v slučaju stiske svoje potrebe doma. Njeno ozemlje meri 550 tisoč štirinajstih kilometrov, je torej mnogo večje kakor italijansko (321 tisoč), a na njem biva približno isto število ljudi kakor v Italiji. Francija ima dovolj železa in dovolj premoga, njena industrija ni torej navezana na uvoz iz tujine. Saj premog celo izvažajo. Tudi glede živeža je Francija v mnogo boljšem položaju kakor Italija. Francozi sicer uvažajo precej živil iz inozemstva, toda njih poljedelstvo bi lahko brez težave krilo potrebe domačega prebivalstva, ako bi se hoteli malo potruditi. Živiljski obstanek francoskega naroda ni odvisen od pomorske trgovine, Francozov ni inoče izstradati. Če zahtevajo torej Francozi veliko vojno brodovje, ne izvira to iz najnujnejših živiljskih potreb francoskega ljudstva, temveč iz želje po prekmorski oblasti. Vojne ladje služijo Italiji, da štiti dovoz živeža in surovin, Franciji za vzdrževanje velikega kolonialnega carstva in francoske politične veljave. Živiljski obstanek narodov je pa važnejši kakor njih politična mogočnost in zato pritiče Italiji po človeški pravici vsaj enaka mornarica kakor Franciji. Če bi imela dovolj denarja, — pravi »Giornale d' Italia« — bi Italija lahko za-

htevala nele pomorsko enakost s Francijo, temveč tudi enakost z Anglijo.

Pogajanja v Parizu.

Da bi se v tej točki sporazumeli pred 21. januarjem, to se pravi pred zborovanjem v Londonu, je Mussolini naročil svojemu poslaniku v Parizu, grofu Manzoni, naj se začne pogajati z Briandom. Razgovori se vrše že par tednov, pa ne vemo, kako potekajo. Pred kratkim je počil glas, da je tudi Italija pripravljena, se odpovedati podmorskim čolnom, da se je torej v tej točki priključila mnenju Angležev in Amerikancev.

To bi bila nova sporna zadeva med Italijani in Francozi. Za države, ki nimajo dovolj denarja, da bi gradili mornarice, kakor jih imajo Amerikanci in Angleži, so namreč pomorski čolni najbolj uspešno obrambno sredstvo. Podmorniki so po ceni in se postavijo lahko največjim bojnim ladjam po robu. Če bi se podmornice prepovedale, bi bile šibkejšje države, ki si ne morejo graditi dragih vojnih ladij, vojaško popolnoma odvisne od bogatih velesil. To je vzrok, da se Francozi in Japonci ne marajo odpovedati v korist Amerikancev in Angležem podmornicam. Ravnotako odločno se drže podmornih čolnov majhne države. Če bi se Italija uradno postavila proti podmornicam, kar se ni še zgodilo, bi si pridobila na konferenci v Londonu angleško in ameriškansko pomoč in dosegla marsikatero ugodnost za svojo deželo. Končno stališče Italije je pa odvisno od pogajanj, ki se vrše v Parizu z Briandom. Ako pride do sporazuma, bodo Francozi in Italijani nastopili v Londonu enotno, in zagovarjali tudi v prašanju podmornic skupno mnenje. Da imajo Francozi velik interes, se sporazumeti z Italijo, je jasno. Po dogovoru, ki sta ga sklenila Mac Donald in Hoover, je namreč Francija v nevarnosti, da bo na zborovanju v Londonu osamljena. Nastopati proti dvema največjima pomorskima velesilama in povzhu še proti Italiji, bi ne bila prijetna

stvar za francoske državnike. Zato se bo v Parizu morda vendar sklenil sporazum.

Od zborovanja v Londonu je odvisna usoda več sto milijonov davkoplačevalcev po svetu. Predsednik Združenih držav Severne Amerike gospod Hoover je že izjavil, da bo ameriška vlada, ako se konferenca ponesreči, v prihodnjih šestih letih zgradila za 1.000.000.000 dolarjev ali za približno 20 milijard lir novih vojnih ladij. To so naračnost neverjetne svote. Amerikancem bi sledile seve Angleži, Japonci in vse ostale države. Nastala bi med narodi silna, brez krajna tekma v oboroževanju, ki bi izčrpala davkoplačevalce in povzročila nov svetovni požar.

Zakon

o korporacijah sprejet.

V soboto je poslanska zbornica izglasovala zakon o državnem svetu korporacij, o katerem je »Novi list« svoj čas že pisal. V njem bodo zastopani delodajalci in delojemalci vseh panog gospodarstva in reševali pri zeleni mizi svoje spore. Mussolini, ki je predsednik sveta, bo v slučaju potrebe kot zastopnik države posegel vmes in določil smernice, katerim se bodo morali vsi podvreči. Gospodarstvo v Italiji se bo razvijalo odslej po enotnem načrtu in služilo namenom, ki jih postavi država. Minister za korporacije Bottai je rekel v soboto, da polaga sedaj vlada temelje posloplju, v katerem naj žive bodoči rodovi v miru in varnosti. To delamo — je rekel — v času, ko divja v svetu divja borba sebičnosti. Med tem ko se v politiki državniki hinavsko sklicujejo na mir, se v resnici pripravljajo na vojno, v gospodarstvu govore o premirju, a v resnici organizirajo napad mogočnih in bogatih narodov na šibkejšje dežele. Prav v takem trenutku je treba oborožiti naše gospodarstvo, da dosežemo po politični tudi gospodarsko neodvisnost, ki je potrebna za namene, ki nam jih je Mussolini postavil.

E. A. Poe:

ZLATI HROŠČ.

Ponudil sem ji dobro plačilo. Nekoliko se je obotavljala, potem je pa privolila, da me bo spremljala do tistega kraja. Našla sva ga brez posebnih težkoč. Nato sem ženo poslal domov in začel kraj preiskovati. »Grad« je tvorila neurejena skupina peči in skal. Neka skala je bila radi svoje višine in umetne zunanosti posebnoma čudna. Splezal sem na vrh te skale. Potem pa nisem vedel, kaj naj počnem.

Ko sem tako premišljeval, sem s pogledom zadel na ozek, previsen rob na vzhodni strani skale, morebiti kak meter pod vrhom, kjer sem stal. Ta rob je štrlel čez prepad približno šest in trideset centimetrov; širok pa je bil samo en čevlj. Tik nad njim je bila v skali vdolbina, ki je bila podobna

naslanjaču, kakršne so rabili naši očete. Prav nič nisem dvomil, da je to »vragov sedež«, katerega je rokopis omenjal. Zdaj se mi je zdelo, da imam rešitev uganke v rokah.

Da se more »dober kozarec« nanašati samo na daljnogled, sem vedel; besedo »kozarec« namreč mornarji redko rabijo v drugačnem pomenu. Videl sem, da je tu treba imeti daljnogled. Dano je bilo stališče, kjer ga je bilo treba uporabiti in ki ni dovoljevalo nobene spremembe. Smatral sem tudi, da so oznake 41 stopinj in 13 minut navodila za smer gledanja. Radi teh odkritij skrajno razburjen sem tekel domov po daljnogled in se vrnil na skalo.

Spustil sem se na skalni rob in ugotovil, da se lahko sedi na njem samo v določenem položaju. To dejstvo me je potrdilo v mojem mnenju. In res, »41 stopinj in 13 minut« se je moglo nanašati samo na višino nad vidnim ob-

zorjem, ker je bila vodoravna smer jasno dana z besedami »sever severovzhod«. To smer sem z žepnim kompasom takoj določil. Nato sem navedel daljnogled v kotu 41 stopinj tako natančno, kakor mi je bilo brez pripomočkov mogoče, in ga previdno premikal gori in doli, dokler nisem opazil okrogle razpoke ali odprtine v listju nekega velikega drevesa, ki je svoje sosede v daljavi mnogo prekašal po velikosti. Sredi te luknje sem zagledal belo liso; spočetka nisem mogel razločiti, kaj je. Vravnal sem daljnogled na tako razdaljo in spoznal, da je človeška lobanja. Po tem odkritju sem bil tako vročkrven, da sem smatral uganko za rešeno. Oznaka »glavna rogovila, sedma veja, vzhodna stran« se je namreč mogla nanašati samo na točko na drevesu, kjer je bila lobanja pritrjena. Besede »ustreli skozi levo oko mrtvaške glave« so dopuščale tudi samo eno razlago, ako je

Kaj nam z dežele pišejo?

Iz Vipavske doline.

Planina pri Vipavi. — (Za do voljni Vipavec.) — V Brithu na šolskem vrtu so napravili vodnjak. Toda kljub visoki svoti vodnjak pušča. Ko so ga otvorili, smo slišali, da bodo poti in stolpno uro popravili. Čakamo! — Letošnjo lepo jesen so mnogi kmetje izrabili, da so bregove prekopali za trte. Še ga bomo pili. Le cena se počasi dviga. Trdo delamo, pa smo le veseli zvečer ob naših knjigah in časopisih ter ob nedeljah v veseli družbi.

Renče. — Iz vsake vasi se kaj čuje, le iz naše občine ne pride nič. Pa imamo le žalostne novice: v enem mesecu smo imeli kar tri smrti. Zadnji je umrl mlad, 18-letni fant Jožef Kokelj. Bog mu bodi milostiv!

Gor. Branica. — (Prošnja občinarjev.) — Po dolgem času se spet oglašamo, a to pot s prošnjo na naša oblastva. Vabimo jih, naj si pridejo ogledat naše poti. Raša nam je razrila vse dohode do njiv. Ne vemo, kako bomo vozili. — (Zvestoba naših fantov.) — V tem letu smo imeli dosti porok. Trije naši fantje so prišli celo iz Francije domov po dekleta. Počasi daleč prideš. Tako tudi naša mlekarna, ki se zdaj že lepo razvija. — Pred kratkim je umrl naš nekdanji cerkovnik, 67-letni Franc Čehovin. Naj mu bo lahka zemlja!

GOSPODARSKEGA pouka ne dobiš danes nikjer, razen v Novem listu. Zato ga takoj naroči in pošlji 15 lir 30 stotink.

Sv. Mihael. — Pred nekaj dnevi je hodil po naši vasi človek, ki se je izdajal za vinskega kupca. V resnici pa je bil zviti sleparček in pijanček. Ko lovratil je več dni od hiše do hiše in neki dan se ga je tako nalezal, da se je zvrnil pod zid. Naslednji dan pa jo

je počasi ves potolčen odkuril. Ljudje, varujte se laži-kupcev! — Drva pri nas izginjajo, kot bi jim rastle noge. Bomo že našli tiste, ki se ob tujem grejejo.

Sv. Tomaž pri Ajdovščini. — (Umrl je mož.) — 14. t. m. je preminul v 76tem letu starosti gospod Fran Bratina, posestnik in dolgoletni župan skupne občine Skrilje. — Sv. Tomaž. Pokojnik je bil skrben in varčen gospodar, ki je svoje posestvo okrepil in izboljšal, svojo družino pa z ljubeznijo in strogo strogostjo vzgojil v delavne in ljubeče otroke. Županoval je dolgo vrsto let z nesebično požrtvovalnostjo. Poskrbel je za izboljšavo obč. poti, za obnovitev vodovoda. Ob evakuaciji goriške okolice so dobili mnogi begunci varno zavetje v njegovi občini. Posebno domači ubogi so mu bili vedno pri srcu. — Sam zase je bil pa prav diogensko skromen. Kako je bil pokojnik spoštovan in priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Bodi mu lahka zemlja domača in časten spomin!

Iz tržaške okolice.

Sv. Ivan pri Trstu. — (Pevka m in vzgojiteljem!) — Letos je Marijina družba dala dosti nevest. Koncem preteklega meseca se je poročila še ena: g.čna Birska Fernanda z gospodom Adamičem iz Škrbine na Krasu. Pri poroki je pel domači pevski zbor. Obilo sreče! — Pevke pa bi ob tej priliki prosili, naj se še pri običajni službi božji in pri vajah tako potrudijo. — Še nekaj imamo povedati. Na Sovrancišču srečuješ gručo smrčavcev, ki jim gre kletvina bolj iz ust ko očenaš. To nam ne dela časti! — Dne 6. dec. je umrla Frančiška Okretičeva. N. p. v. m.!

Ricmanje. — (Mladina, pa smet.) — Četudi tožijo povsod o stiski denarja, se vendar to pri mladini ne pozna. Četudi nima »ficka« v žepu, mora ob praznikih piti. Pa ne pije

mogoče za žejo; pije kakor otrok brez pameti. In kadar se vpijani, je na dnevnem redu kreganje in pretep. Nočem govoriti o zadnjem pretepu, ker me je sram; saj sem sam Ricmanjc. Želim samo, da bi razgrajale enkrat srečala pamet.

Miljska občina. — (To in ono.) — Cesta proti Ospu ni bila po vojni nič popravljena. Celi potoki so drli po njej. Sedaj se je pa v Ospu ustanovilo podjetje, ki drobi grušč in ga vozi na državno cesto, a smo skoraj na slabšem. — Tudi na cesti iz Milj v Sp. Škofije skozi Robojez bi bilo treba kaj popraviti. Delavci, ki hodijo v Trst, gredo raje v Milje na parnik. — V Argentino je odpotoval drugi izseljenec Vincenc Pohlen; pa še nekateri mislijo odto. — Pretekli mesec sta se poročili dve naši cerkveni pevki. Sramota je pa naredila Gor. Škofijam neka deklica, ki je svoje dete zadušila in ga skrila v kup kamenja.

Iz idrijskega kotla in okolice.

Važno. — Novo leto je tu! Treba si je oskrbeti lepo in zanimivo čtivo za prihodnje leto. Vsega tega nam obilo nudita »Novi list« in »Družina«. Pošljimo čimprej na upravo v Gorici, via Mameli 5, L. 29.80 in dobivali bomo oba lista celo prihodnje leto! Naroči se pa lahko tudi v trgovini gg. Trevna in Ciniburka. Naroči hitro in priporoči to tudi prijatelju.

»... učite vse narode.« — Dne 19., 20. in 21. t. m. je imel č. g. p. gvardijan iz Sv. Gore duhovne vaje za vse tuk. vojaške oddelke in ostalo italijansko občinstvo. V nedeljo pri sv. maši ob 9. uri je bil slovesni sklep.

Nov grob. — V starosti 85 let je umrl vp. jetniški paznik Ignacij Ravnihar. N. v. m. p.!

Idršek. — (Glas iz tujine.) — V Franciji se je težko ponesrečil 23-letni Seljak Janez, sin tuk. posestnika. Ranila ga je mina v rudniku.

Iz vse okolice. — (Mrliški ogleidi.) — V vsej naši okolici vlada ne-

šlo za iskanje zakopanega zaklada. Videl sem, da je bilo mišljeno tako, da je treba izpustiti skozi levo oko lobanje kroglo in potegniti vrvice ali z drugimi besedami ravno črto od najbližje točke debla skozi »strel« (ali točko, kjer je krogla padla na tla.) in jo podaljšati za petdeset čevljev. Pod dobljeno točko, sem si mislil, je morebiti skrito veliko bogastvo.

»Vse to,« sem rekel, »je neznansko jasno in prav duhovito, toda preprosto in enostavno. In kaj si storil, ko si zapustil »škofov hotel«?

»No, vse potrebno o drevesu sem si natančno zapomnil in se vrnil domov. Takoj ko sem »vragov sedež« zapustil, je okrogla luknja izginila in od nikoder je nisem več videl, pa naj sem se obračal, kolikor sem hotel. Najdohovitejša zvijača pri tej zadevi se mi zdi ta, da se tista okrogla odprtina ne vidi z nobene druge dosegljive točke kot z ozkega roba spredaj na skali.

Pri tem pohodu k »škofovemu hotelu« me je spremljal Jupiter, ki je brezdvomno že nekaj tednov opazoval moje raztreseno vedenje in posebno na to pazil, da nisem bil sam. Toda naslednji dan sem zgodaj vstal in posrečilo se mi je, da sem se mu izmuznil. Šel sem v gore, da bi poiskal drevo. Po dolgem trudu sem ga našel. Ko sem prišel domov, me je moj službenik-hotel pretepstil. Konec dogodivščin pa prav tako poznaš, se mi zdi, kot jaz.

»Zdi se mi,« sem rekel, »da pri prvem kopanju nisi našel pravega mesta, ker je bil Jupiter tako neumen, da je spustil hrošča skozi desno mesto skozi levo oko lobanje.«

»Čisto prav. Ta napaka je v »strelu« — to se pravi na mestu količa tik pri drevesu — povzročila samo razliko petih centimetrov. Ako bi bil zaklad pod »strelom«, bi bila pomota brez pomembna. Toda »strel« in najbližja

točka drevesa sta bila samo dve točki dolge črte; zato je seveda pomota, kakor je bila v začetku majhna, postajala vedno večja, čimbolj smo črto podaljševali. Ko smo dosegli petdeset čevljev, nas je že speljala na čisto napačno sled. Da ni bila moja slutnja, da mora biti tu nekje resnično zakopan zaklad, tako trdno vkoreninjena, bi bil lahko ves naš trud zaman.

»Toda tvoje bahavo vedenje in nastropanje, ko si mahal s hroščem po zraku — to je bilo vendar zelo čudno. Zatrudno sem mislil, da si zblaznel. In zakaj si hotel, da je zamorec spustil skozi lobanjo prav hrošča in ne kroglo?«

»Ako hočem povedati resnico, moram priznati, da me je jezilo, ker si tako vidno dvomil o mojem zdravem razumu. Zato sem sklenil, da te bom po svoje kaznoval s tem, da te bom malo potegnil. Zato sem mahal s hroščem po zraku in zato sem ga dal vre-

zadovoljstvo radi nerednega mrliškega oglada. Večkrat se zgodi, da je celo pokop preložen za eden ali celo več dni. Prosimo prizadete, da se to uredi. — Kmet.

S Pivke.

Hruševje. — Naša vas je središče hrenoviške občine. 36 hiš je v vasi, gostilne so pa tri. Morda je to tudi krivo, da so fantje repo toliko časa ribali s harmoniko. Potem pa je neke noči par revčkov po vasi tako razgrajalo s »karjolami«, da bi jih bilo treba krotiti. — Letos smo imeli že 6 mrličev. Pa še so stare korenine pri nas, n. pr. 87 letni Martin Brune, ki je še letos pokosil 3 ha grunta. — Tudi iz Hruševja so se jeli seliti v tujino, čeprav ni nikake sile.

Goriče pri Hrenovicah. — (Naši gozdovi in ceste.) — Goričani imamo lep gozd na Nanosu. Po dolgih pregovorih smo se vendar zedinili, da smo sklenili gozd razdeliti. Razdelili smo ga in smo po večini prav zadovoljni. Samo zdi se mi, da smo začeli prehitro in v škodo izsekavati in prodajati.

Po naši vasi je pot že taka, da se Bogu smili. Ne zgane se nihče; pa smo tudi sami krivi, nemarni in trmasti. Malo dobre volje bi bilo treba, ne pa vsak zase vleči. Tako imamo namesto Gorič — Blatno vas.

Prosimo tiste, ki so postavljeni kot nadzorniki cest, da pridejo enkrat k nam in z ukazom napravijo red, posebno še ker dobimo, kakor se sliši, v vas gostilno.

Iz Gor.

Ravnica. — (Smrt v tujini.) — Pred kratkim nam je došla žalostna vest, da je umrla v Buenos Airesu tukajšnja domačinka Karolina Skok, poročena Bončina. Pokojnica je šla pred kratkim v Ameriko. Stara je bila komaj 24 let. Večna luč naj ji sveti! Preostanim naše sožalje.

Srpenica. — (Dobri opomini.) — Srpeniški fantje in možje so se pred

či z drevesa. Na to misel me je spravila tvoja lastna opazka o njegovi veliki teži.

»A tako, sedaj mi je jasno. Samo ena točka mi je še uganka. Kaj naj si mislim o okostjih, ki smo jih našli v jami?«

»To je vprašanje, na katero ne znam bolje odgovoriti kot ti. Možna pa se mi zdi samo ena razlaga, čeprav je grozno si predstavljati tak zločin, kakršnega slutim. Jasno je, da je Kidd — ako je res Kidd skril ta zaklad, o čemer ne dvomim — moral imeti pri delu pomočnike. Ko pa je bilo delo opravljeno, se mu je zdelo umestno odstraniti vse, ki so vedeli za njegovo skrivnost. Mogoče je zadostovalo par udarcev z lopato, medtem ko so njegovi pomagači delali v jami, mogoče jih je bilo treba več — kdo ve?«

(KONEC.)

kratkim zopet napravljali čez široko lužo. Le opomin našega organista Franjota jih je ustavil doma. Komaj so se duhovi pomirili, že je neka ženska zatrobentala, da si je njen prihranil tam doli par tisoč. Taki trobentači naj molče in ne gonijo ljudi z doma v trpljenje! — Še to povejmo, da so šipe po vaških oknih sedaj brez nevarnosti.

Srpeniški stric. — (Dvoje spominov.) — Eno na račun nekaterih staršev: med sv. mašo se paglavci pode okrog cerkve in kričijo, pa jih ne more nihče strahovati. Jim manjka domače vzgoje? Menda manjka tudi tistim dekletom, ki si še za zimo nočejo omisliti daljših kril. — Smo se že kaj zganili za naročnino naših listov?

Loje pri Podmelcu. — (Casti ostanek.) — Nismo se še oglasili v Novem listu. Pri zadnjih smol — Prenovili smo cerkev sv. Petra. Lepe podobe je naslikal g. Seljak iz Podmelca. O cerkvi gre glas, da je zelo stara. Vkllesane številke kažejo letnico 1561. Med vojno rekvirirani zvon je pa nosil celó letnico 1286. Kakšna starost! — Letina je še bila. Če Bog da tako naprej, že se pojde.

Lazno. — (Poročilo.) — Poročil se se je Filip Šuligoj. Svojo družico Olgo Šavlijevo je pripeljal iz Loma. Vso srečo! — Kakor čujemo, nam bo z novim letom poštno ravnateljstvo uslišalo prošnjo, da nam bo poštni sel do našal na Lazno pošto.

S Krasa.

Klanec. — (Luč za božič.) — Kakor se sliši, bo tudi naša občina dobila drugo leto električno luč. Električno dobe tudi Matarci. — Pomnožilo se je tudi na naši občini število uradništva. V službo pri županstvu je namreč vstopila domačinka gospodična Metlikova.

Tomaj. — (Tako se naredi!) — Naša pot od Kala do cerkve je bila taka, da stare mamice niso mogle niti k sv. maši. Končno se je vzdignilo par kmetov iz Košaca in nekaj drugih, tako da so skupno v enem poldnevu postavili pot v veliko zadovoljnost vseh, ne samo starih mamic. Pot so popravili brez občinske pomoči, čeprav leži na pošti 10.000 lir za popravila. Hvala gre seveda onemu, ki se je za stvar energično zavzel.

Orlek pri Sežani. — (Mlada žrtev.) — V teku enega leta je neizprosna morilka jetika pobrala med mladino že tretjo žrtev. Zadnjo je pobrala Kristino Stojkovičovo. Komaj pred enim letom smo spremili k večnemu počitku njeno sestro Marijo. Pogreb je bil prav ljubeč. Naj ji bo tudi večno spanje lahko!

Divača. — (Stari Tentava.) — Vstopil sem v Brunellijev potniški avtomobil, ki me je zapeljal v prijazno vasico, ki se je nekoč na starih »atlonatih« imenovala Duatsch, Duvatsch, Dūvača, sedaj Divača (morda od duvati — pihati: okoli Divače burja res strašno premetava ljudi). Potrkal sem pri prijatelju, ki me je ljubeznivo sprejel, ponudil kozarec vina, nakar

se je pričel zanimiv pogovor. Prvo vprašanje, ki sem ga stavil prijatelju, je bilo, če še živi stari Tentava. Osupnil sem, ko mi je povedal, da je letos umrl; starčka, ki je zadnje čase bolehal, je stisnil letošnji hudi mrz. — Gregor Žiberna, p. d. Tentava, je bil znan in priznan jamar. V svojih mlajših letih je vneto stikal za kraškimi jamami, videl je dno pošastne, preko 300 m globoke »Kačje jame; njegova največja zasluga pa je odkritje Divaške jame, — sedaj kraljeviča Humberta jama — ki je kmalu zaslovela ter v zvezi z naraščajočimi obiski dvignila gospodarsko stanje vaščanov. Telesni ostanki tega šegavega, neugnanega, do skrajnosti trdoživega Kraševca — radi svojih jeklenih živcev bi lahko igral vlogo kakega indijskega fakirja — kačo črnico si oviti okoli vratu je bila njemu malenkost — počivajo sedaj na domačem pokopališču. Županstvo mu je dalo postaviti skromen, a ličen spomenik.

Šmarje pri Sežani. — (Novi obrtniki.) — V Šmarjah so se pojavili rokodelci, ki bi radi delali konkurenco sežanskemu dimnikarju. Ker pa niso dovolj izučeni v tej stroki, zlezejo po »lojtercah« samo do okenc, kjer spé zaljubljena dekleta. — Pred kratkim je nekdo na zemljišču, ki je skupna last šmarskih jesarjev, posekal nekaj hrastov. Prav bi bilo, da bi omenjeni poštenjakovič hraste prodal ter izkupiček daroval za ubiti šmarski zvon. Da ne bo kdo mislil, da imamo Šmarci samo »žvižgovca«, kakor je trdil lansko leto »stric Jaka« na »Lukovem« ognjišču, je treba povedati, da imamo nekaj hl najboljšega terana. — Sliši se, da bomo dobili z novim letom tudi svojega »briftrogerja«. To je seveda nujno potrebno, posebno v zimskem času, ko morajo hoditi »šmarske pupe« v pol ure oddaljeno Sežano po zaljubljena pisma!

Iz Brd.

Gor. Cerovo. — (Briška »matit«.) — V »Novem listu« včasih čitamo, da je umrl najstarejši človek v vasi. Tukajšnjemu veleposestniku g. Bregantiču Andreju pa je vsahnilo najstarejše črešnjevo drevo, mati vseh briških »divjak«. To drevo je dalo po vseh Brdih na tisoče cepičev, tako da smo sedaj vsi bogato preskrbljeni s tem zlahtnim sadom.

Vrhovlje nad Kožbano. — Ker se od povsod čita, pa se mi tudi oglasimo. Radi hude zime smo pridelali manj vina kot drugod. Z drugim pridelkom smo pa zadovoljni. Bog nam daj še dosti takih letin. V zadnjem času sta se izselila od nas le dva, in sicer eden v južno Ameriko, eden pa v Avstralijo. Za naš cerkveni shod smo prvič slišali na novo prelito zvo nove. Po glasu in velikosti so podobni prejšnjim.

Shod »Skalnice«

bo v nedeljo dne 29. decembra ob 4. pop. v cerkvi sv. Ivana v Gorici. Ker je ta shod namenjen tudi v proslavo blaženega Janeza Bosca, vabimo vse društvenice k obilni udeležbi.

Predsedništvo.

Kaj se sliši po svetu.

Muzej v ledu.

Leningradski učenjak Šumgin predlaga, naj bi država osnovala v najbolj zmrzlih krajih Sibirijske poseben muzej, vsekan v led. V tem muzeju na bi shranili telesne ostanke sedanjih ljudi in živali, da bi pozni potomci mogli videti, kakšni smo bili njih predniki.

Hud kritik.

Pred par tedni je umrl znani kritik pariškega dnevnika »Temp'sa« Pavel Sondag. Pisatelji so mu očitali, da je med predstavo v gledališču spal, a jih je kljub temu ocenjeval. Ko se je spet nekaj podobnega pripetilo, stopi razjarjeni pisatelj drame h kritiku. Ta pa se mirno predrami in reče: »Saj s spanjem tudi poveš svoje mnenje«.

Snaga nad vse.

Srednjeveška mesta so bila znana po svoji umazanosti. L. 1666. so se pa pariški mestni očetje odločili, da kupijo par metel za pometanje javnih cest. To se je Parižanom zdel tako važen dogodek, da so dali kovati spominsko kolajno na ta znameniti dan.

Babjeverni Napoleon.

Niso samo stare mamice babjeverne, tudi mogočni Napoleon je marsikaj veroval, kar se nam smešno zdi. Mogočni francoski cesar se je namreč zelo bal začetne črke M. Več okoliščin ga je privedlo do tega. Moreau in Murat, njegova najzvestejša generala, sta ga prva izdala, v Moskvi je začela njegova slava bledeti, zakon z avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Lujizo je bil nesrečen. Zato je razumljivo, da ni mogel trpeti v svoji bližini ljudi, ki so začenjali svoje priimke z M.

Lepa moda.

Pri nas nosimo v znak žalosti črno barvo. Na daljnem vzhodu je v navadi bela. V 16. stoletju so pa Francozinje nosile sivo. Po obleki so pa bile narisane — mrtvaške glave in kosti.

Metuzalem.

Če je resnična ta, ne vemo, zanimiva pa je: angleški dnevnik »The Central China Post« (Osrednja kitajska pošta) od 20. septembra poroča, da so v osrednji Kini našli nekega moža Ly Ching-yun po imenu, ki ima — 252 let. Starina ima že štiriindvajseto ženo in je še prav pri moči.

Malo popra.

Pri zadnjih angleških volitvah je poslanka Astor govorila na shodu ter je podčrtavala razlike med moškim in žensko. Med drugimi je omenila tudi to, da so ženske vedno lepše oblečene ko moški. »Saj so lahko«, zavpije vmes moški zborovalec, »ko pa moramo mi plačevati vaše toalete«.

Gledališka navada.

Če predstava dobro uspe, kličejo običajno igralce in pisatelja na oder. Ta navada je že precej stara. Prvič se je to zgodilo l. 1743. v Comedie Francaise, pariškem gledališču, ko so igrali Voltairjevo »Merope«. Občinstvo je vpilo samega navdušenja, naj

se Voltaire pokaže na odru. Ta pa ni vedel, kaj bučni vihar v dvorani pomeni in jo je popihal.

Dolga krila v angleški zbornici.

Kakor znano ima angleški državni zbor tudi ženske članice. Pripadajo vsem trem strankam: delavski, liberalni in konservativni. Po poročilih listov pazijo te ljudske zastopnice strogo na modo, zato prihajajo v zadnjem času v zbornico v veliko daljših krilih, kakor spomladi. Nekatere nosijo krila, ki segajo skoro do gležnjev. Vedno se udeležujejo sej brez modernih klobučkov.

Spoštovanje pred tiskom.

Stari pisatelji so Kitajcem vcepili veliko spoštovanje do tiskane besede. Tiskane besede so jim bile svete. Zato je tudi bilo prepovedano zametavati knjige in časopise; to je veljalo za onečaščenje. Da bi se pa vendar rešili neuporabljivega tiskanega papirja, so sezidali po mestih »darilne stolpe«, visoke votle stolpe, kamor so metali odrahljene knjige, pisma, račune itd. Še danes hodijo na Kitajskem po šolah in uradih posebni postreščeki, ki proti plačilu odnašajo popisan papir, da ga sežgò.

Danes, ko se na Kitajskem silovito dosti tiska, je to spoštovanje sicer padlo, a še vedno srečaš pravovernega Kitajca, ki spoštljivo pobere košček potiskanega papirja s tal in ga zatlači v kako zidno razpoko, da ga ne pohladijo.

HATASU! HATASU!

Skrivnostno ime in vendar zgodovinsko. Slavna, mogočna kraljica se je tako imenovala. Vladala je nad starodavnim Egiptom, bila je torej faraonka, pa ne med onimi iz svetopisemskih zgodb. Boriti se mora proti raznim dvorskim spletkam, zakaj pravična in modra kraljica ima med mogočnim plemstvom in svečeniško kasto mnogo sovražnikov, ki bi jo hoteli vreči s prestola in posaditi nanj drugega vladarja, ki bi bil igrača v njihovih rokah. Pri tem niso izbirčni v sredstvih. Na čuden način pridobe njenega brata za svoje naklepe, toda še o pravem času se Hatasu zave varnosti in z lastno voljo se otrese ljubezni, ki bi ji bila skoraj v pogubo. Njen mladi brat Tutmes jo občuduje in ljubi kot sestro in kraljico in vendar pade pod vpliv njenih sovražnikov, ki se pri svojem delu poslužujejo tudi čarovnij.

Okrog glavne osebe je pisateljica Križanovska nanizala vse polno drugih oseb, katerih dejanja so sila dramatična, zanimiva. Je to ena izmed najbolj zanimivih povesti; po svoji napetosti presega druge njene romane.

Vse te zanimive dogodke bodo bralci »Novega lista« prebirali v podlistku, ki prične izhajati z novim letom. Uverjeni smo, da bomo ustregli našim čitateljicam in čitateljem s to velezanimivo povestjo, ki bo dolgo časa polnila predal našega podlistka.

Pozdravi rojakov.

Slovinci v Belgiji.

Ker se bližajo sveti božični prazniki in novo leto 1930., voščimo vsem v domovini, da bi jih praznovali zdravi in veseli. Prinčič Štefan in brat Andrej, Števerjan; Mugerli Avgust, Šeberljak; Gabrijelčič Štefan, Velendol; Vidic Alojz, Mišček. Zdaj nam gre dobro, upamo pa še na boljše. — Voščilom se pridružujejo še: brata Franc in Dominik Rupnik, Predgrize; Tratnik Anton, Bele št. 12; Bonča Viktor, Sedej Franc, Tominč Franc, Vihtelič Franc, Vihtelič Alojz; Lampe Dominik, vsi iz Zadloga; Lazar Franc, Vrsnik; Gantar Tomaž, Idršek.

Iz Francije

pošiljamo voščila za božič in novo leto ter najlepše pozdrave staršem, bratom, sestram in prijateljem. Jožef in Jožefa Kralj iz Dornberga in Ernest Sever iz Vogerskega. — Voščila pošiljajo tudi: Krivec Alojz in Andrej, Prapetno; Gabršček Ivan, Testen Ivan, Janež Peter in Anton, Poljuben; Logar Albert, Janež Anton, Tolmin; Kaučič Ivan, Bajt Andrej, Zlatolmin; Mrak Matija, Gabrije.

Pozdravi s pota.

Na potu v Argentino pošiljamo iskrene pozdrave vsem v domovini, želeč jim srečno novo leto: Henrik Spacapan, Ozeljčan; Franc Koronov, Vogersko; Lojze Katarin, Krmin; Variža Angelj, Videm.

S parnika »Conte Verde«, ki plove proti južni Ameriki, smo prejeli pozdrave in voščila, ki naj jih izročimo tudi vsem prijateljem in znancem od: Katarine Lebanove iz Solkana, Pepce Bratinove iz Stomaža, Pepce Kodeljeve iz Ajševice, Marije in Emilije Vidmarjeve iz Raven.

Za umnega gospodarja.

Gospodarski koledar za januar.

Od 1. do 15. preglej davčne sezname, ki so razobešeni na občini. Poglej vse postavke in preračunaj, ali si pravilno obdavčen. Drugače vložil rekurz.

Na domu: Ali si že poslal naročnino za »Novi list« in »Družino«? Če nisi, odpošlji takoj. Izrabi tudi zimski čas v svojo gospodarsko korist. Sedaj premisli, kje in kaj boš šadil, nabavi si potrebnih semen in umetnih gnojil, napravi obračun čez gospodarstvo prejšnjega leta in proračun za prihodnje. Poglej in prouči tudi kakšno strokovno knjigo.

Gospodinja pa naj pazi na zdravje in naj vsak dan prezrači vse stanovanje.

V shrambi preberi krompir in odstrani gnilega. Preglej tudi repo, peso in kar je drugega v shrambi, da ne trpi škode. Sedaj pripravi krompir za seme. Zberi zdravega in takega s plitvimi očmi ter ga lepo razprostri po kaki lesi, da bo zagnal močne kali, kavje. Pazi pa, da ti krompir ne pomrzne.

V kleti: Če nisi še pretočil vina, napravi to čimprej, kakor je »Novi list« že pisal. Pazi, da so sodi polni. Ne trpi pri vehah in čepih cunj, zakaj po njih zleze v vino glivica, ki povzroča cik in

kan. Ne drži repe, zelja, krompirja in podobnih pridelkov v istem prostoru, kjer je vino, ker dobi neprijeten duh.

V vrtu: Misliti moraš na tople grede, v katere lahko že sedaj vseješ različno seme. Najbolj hitro delujejo v topli gredi konjski ali ovčji in kozji gnoj, goveji in prašičji delujeta bolj počasi. Vrt na prostem dobro pognoji s hlevskim gnojem, ga prekoplji ter pusti velike grude, ki bodo premrzle in lepo razpadle, tako da bo potem vrt prijetno obdelovati. Ali se spominjaš, kako je bilo prijetno lansko pomlad vse poljsko delo, ker je bila vsa zemlja dobro premrzljena? Napravi načrt, kako boš vrt obdelal.

V sadovnjaku: Očisti debela in veje mahu in lišajev, za katerimi se skriva marsikateri škodljivec. Za to delo je najbolj na mestu posebna jeklena ščetka. Drevesa poskropi z antiparasitom, ki bo uničil glivice mnogih bolezni. Breskve poskropi z raztopino modre galice, kot je to pisal »Novi list« v posebnem članku »Kodravost breskev«.

Na njivi je v tem mesecu navadno zelo malo dela. Če pa le dovoli zmrzlin, preorji njive, da bo zemlja premrznila, se navžila zraku in vsrkala obilo vlage. Vso deževnico in snežnico bi morala zemlja vpiti in si tako pripraviti zalogo za čas suše. Zadnji čas je, da spraviš na njivo in podkopljesh hlevski gnoj za krompir. Drugače bo dal gnoj krompirju bore malo hrane, saj ostane premalo časa na njivi. Če pa drugače voziš gnoj na njivo in ga ne podkopljesh, potem pokrij posamezne kupe z zemljo, da ne bo veter odpihaval in dež izpiral redilnih snovi.

V vinogradu okopaj in pognoji trtami; že sedaj kopaj jamice, kamor boš zasadil nove trte; odstrani vse one trte, ki si jih ob trgatvi zaznamoval za malovredne. V ostalem pa pripravi krole in trte obrezuj.

Na senožeti izgrebi mah, izkopaj trnjeve grme, odstrani kamenje ter senožetim pognoji s Thomasovo žlindro in kalijevo soljo.

Trg kmečkih pridelkov.

Splošna slika je sledeča:

Domačega sadja ni več, trguje se nekoliko le še z jabolkami, a z izključno jugoslovanskim pridelkom. Na trg prihaja še nekaj kostanja in hrušk.

Povpraševanje iz inozemstva po domači zelenjavi je vedno večje, kar je posledica tamkajšnje zime. Zato so tudi pri nas cene v zadnjih dneh precej poskočile.

GORICA, dne 23. decembra:

Zelenjad: radič rdeč 320 do 340, vrzote 20, zelena 70, motovilec 340, peteršilj 50 do 70, špinača 140 do 150, solata endivija 120 do 150, cyetača 100 do 150.

Krompir 45 do 50.

Kako je z našimi črešnjami?

Suša v zadnjih dveh letih in lanska zima sta zamorile marsikatero črešnjevo drevo. Mnogo dreves se je tudi iz drugih razlogov posušilo. Stara črešnjeva drevesa so zato v deželi precej redka.

In vendar nam dajejo ravno črešnje precej lepih dohodkov. V zadnjih letih so kmetovalci črešnje prav dobro in lahko prodali, trgovci so se letoškar trgali zanje. Kdor zasleduje statistiko naših kmečkih dohodkov, lahko ugotovi, da pride v deželo letno nad 10 milijonov lir samo za črešnje. To je zelo lep denar, a dobro ter za naše gospodarstvo koristno bo, če to svoto še povečamo. Pomnožiti je treba seveda število dreves, pa to ne zadostuje.

Mnogi, če ne vsi kmetovalci so opazili, da se razvija črešnjevo drevo prav lepo, če raste na obdelani zemlji. Če pa kmetovalec dotični kos zemlje poseje z deteljo in opusti obdelovanje, drevo nekam ostari, napadajo ga vse mogoče bolezni, polagoma hira in končno ovane ter se posuši.

Drugače tudi ne more biti, zakaj drevo je tudi živo bitje in ima svoje zahteve kakor človek ali žival. Žival brez krme crkne, človek brez hrane umre! Kako naj raste drevo brez vsake nege?

Zato je dolžnost vsakega kmetovalca, da skrbi za svoja črešnjeva drevesa in jih ne pusti v nemar ter obišče samo, ko jih je treba obrati. Črešnja je precej skromno drevo, a na vsak način hoče rasti na obdelani zemlji, to je na zemlji, ki je vsaj enkrat na leto prevržena. Črešnja je hvaležna za vsako trohico gnoja, a najvišje pridelke bo dala, če se ji redno gnoji. Gnoj ne stavi k deblu, temveč pod območje drevesne krone.

Gosenice so hud črešnjev sovražnik in v letošnjem letu so napravile velikansko škodo. Ali si naredil lepilne pasove, kakor smo svetovali? Ali paziš, da je lepilo sveže? Če puščaš gosenicam vso prostost, ne preklinjaj spomladi gosenic, temveč tepi sebe po trdi glavi.

Sedaj moraš tudi pregledati vsa črešnjeva drevesa in odstraniti vse suhe in malomljene veje. Odžagaj jih, rano obreži in zamaži z lepilnim voskom. Ne vesi se po drevesu s podkovanimi čevlji, ki ranijo drevesno skorjo, zakaj iz ran se lahko razvije drevesni rak.

Čitaj v knjigi »Sadjarstvo« poglavje o pomladitvi dreves, mogoče je marsikatero tvoje drevo potrebno pomladitve. Sedaj v zimskem času imaš obilo prilike in časa, da se pozanimаш za take stvari. Črešnjevih dreves ne zanemarjaj, če hočeš imeti lep pridelek in dohodek, ki si ga najbrž tudi sam želiš.

Italijansko čebelarstvo.

Po uradnih podatkih je v Italiji 114 tisoč 251 čebelarjev, ki imajo skupno 632.325 panjev. Najbolj je razširjeno čebelarstvo v severni Italiji. Računajo, da je bilo l. 1928. pridelanega v celotni Italiji 23.155 kvintalov medu in 2.063 kvintalov voska. — V Julijski Krajini je po uradnih podatkih 1990 čebelarjev, ki imajo skupaj nekaj nad 15.000 panjev.

Slinavka in parkljevka.

V naši deželi sicer te bolezni ni, a kot piše list »L' Agricoltura Friulana« od 14. decembra, razsaja imenovana

bolezen v bližnjih provincah Treviso in Benetke.

Ker sta slinavka in parkljevka nalezljivi bolezni, ki lahko napravita hudo škodo živinorejcem, svetujemo vsem živinorejcem, da prečitajo tozadevni članek v knjigi »Kako zdravimo živino« (stran 21) ter se tudi tako ravnaajo, ker lažje je bolezen preprečiti, kot jo zdraviti.

Stoječa voda — smrt trtam.

V vinogradih in za vrstami trt (plant) ne sme biti stoječe vode, ker napravi zemljo trdo in težko, da se trtne korenine ne morejo širiti. Umljivo je, da take trte slabo rastejo in še slabše rodè. Nekatere celo poginejo, ker jim splesnijo korenine. Zato glejte, da ne puščate v bližini trt stoječe vode. Napravite ji odtok.

Ne sekaj oljk!

Puljski prefekt je prepovedal sekati oljna drevesa v južni Istri ter na otokih Čresu in Lošnju. Kdor bo hotel posekati oljko, bo moral odslej vprašati za dovoljenje kmetijski urad v Pulju. Nova naredba ima namen preprečiti uničenje oljčnih nasadov.

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da mi je gospod Goreušček Albert, mehanik v Kobaridu napravil v najkrajšem času po vseh pravilih železarske stroke in za zelo nizko ceno trpežen in ličen štedilnik. Zato se mu tem potom zahvaljujem ter ga vsakomur toplo priporočam.

Avguštin Uršič,
Mlinsko št. 4.

Velika razprodaja za božič in novo leto pri tvrdki

ALL' ECONOMIA FAMILIARE Trst - Piazza Ponterosso N. 5

Frštanj fantazija za obleke . . .	od L. 1.75 dalje
Lawntenis	od L. 1.60 dalje
Frštanj za srajce	od L. 2.70 dalje
Frštanj dvojno lice	od L. 3.50 dalje
Frštanj rdeč in moder, križan . . .	od L. 3.50 dalje
Frštanj za srajce, križan	od L. 3.70 dalje
Voln. blago za suknje 150 cm . . .	od L. 10.— dalje
Polvolneno blago za obleke	od L. 6.50 dalje
Moške suknje (prilika)	od L. 75.— dalje
Ženske suknje najfin. izdelave . . .	od L. 140.— dalje
Cajh za hlače	od L. 3.50 dalje
Črtano blago za srajce	od L. 2.50 dalje
Tople otroške majčice	od L. 3.90 dalje
Tople moške maje	od L. 6.50 dalje
Pullower (velika izbira)	od L. 10.50 dalje
Kotenina rjava	od L. 2.25 dalje
Madapolam	od L. 1.90 dalje
Jajčna kožica	od L. 2.85 dalje
Platno za rjuhe 150 cm visoko . .	od L. 4.50 dalje
Satin črn in barvan	od L. 3.50 dalje
Brisače lanene meter	od L. 2.90 dalje
Volnena ogrinjala	od L. 16.50 dalje

Velika izbira nogavic za moške, ženske in otroke, odej, pokrival, blazin, žepnih rut, lanenega platna poljubne širokosti, čipk, veznin, itd. itd.

Proučite naše cene in videli boste, da ni nižjih v Trstu. — ZA NAKUP ČREZ 15 LIR DOBITE DARILO.

Zvestim odjemalcem voščimo vse se le božične in novoletne praznike.

1930

Zopet tone eno leto v večnost. Malenkostna doba v zgodovini, a dolga in dogodkov polna za posameznika. Ljudje pomakajo peresa v črnilo za voščila in pozdrave. Listi objavljajo običajne uvodnike s »pogledom nazaj in pogledom naprej«.

Kako naj si pa mi stisnemo roke na pragu novega leta? Pisane slike življenja in vrvenja v naši deželi ne bomo razgrinjali; prelistaj le letošnje številke »Novega lista«, pa se boš začudil polnosti življenja, ki polje med našim ljudstvom, vernim kot vsekdar Bogu in zemlji svoji.

Da bi naše ljudstvo ostalo tudi za naprej pošteno, zvesto in verno, je najboljša voščila, ki ga »Novi list« more poslati ob novem letu v deželo. Število zvestih bravcev naj se 1930. pomnoži vsaj za par tisoč. To je naša želja, a tudi korist in dolžnost ljudstva.

Naprej v leto 1930!

1930

Dvanajst popotnikov.

Bil je hud mraz, na svetlem nebesu zvezde, noben vetrič se ni ganil.

Pumf! je padel star lonec na sosedova hišna vrata. Pič, pa! so počili možnarji. Tako so v stari Postojni pozdravljali novo leto. Bila je Silvestrova noč! Zdaj je v stolpu udarila dvanajsta.

Trarara! Pošta je prišla. Veliki poštni voz se je ustavil pred mestnimi vrati. S sabo je pripeljal dvanajst oseb, vsi prostori so bili zasedeni.

»Živjo, zdravi, ura!« so peli ljudje v hišah, kjer so slavili Silvestrovo in se ob polnočnem bitju dvignili s polnimi čašami, da nazdravijo novemu letu.

»Veselo novo leto!« se je razlegalo, mnogo veselja, denarja, žegna, pa nič žalosti in jezle!

Tako so si voščili med seboj in trkali s kozarci, da je zvenelo — in pred mestnimi vrati je stal poštni voz s tujimi gosti, dvanajstimi popotniki. Kdo so bili, kaj so hoteli, kaj so prinašali?

»Dobro jutro!« so klicali staremu Boštjanu, ki je s sulico stražil ob mestnih vratih.

»Bog daj dobro jutro!« je odgovoril — saj je ura že odbila polnoč.

»Kako Vam je ime? Kakšen je vaš stan?« je vprašala straža prvega, ki je izstopil iz voza.

»Poglejte sami v mojem potnem listu,« je odgovoril mož. »Jaz sem, kar sem!« In res je bil cel možak, oblečen

v medvedji kožuh in visoke škornje.

»Jaz sem mož, v katerega mnogi ljudje stavijo upanja. Pridi jutri k meni! Dal ti bom novoletno darilo! Mečem tolarje in srebrnjake med ljudi, dajem plese, kar 31 plesov, ker več noči nimam. Vse moje ladje so zamrznjene, toda v moji pisarni je toplo in prijetno. Trgovec sem, Januar se imenujem in nosim s sabo račune.«

Pa je izstopil drugi, ta je bil brat Kurent; bil je glediški ravnatelj, poglavar vseh plesov, oče vseh maškar. Oprtano je imel veliko harmoniko, na katero je zdaj zaigral okroglo poskočnico.

»S tole mojo ljubico,« je dejal, »bomo o pustu preganjali mačke. Tako bom pritiskal, da bo vse skakalo. Vse dni vse veselo! Zakaj meni ni usojeno dolgo življenje; od vse družine je moje življenje najkrajše; učakal bom le 28 dni. Včasih mi dajo za poskočnico še en dan — toda to me malo briga — ura!«

»Ne smete tako kričati,« ga je posvaril stražnik.

»A kaj, seveda lahko kričim! Jaz sem princ Pust in potujem pod imenom Februar.«

Zdaj je izstopil tretji; bil je videti ko pravcati post, toda nos je nosil visoko, ker se je čutil mnogo pametnejšega ko njegov prednik in je tudi znal prerokovati. Toda preroštvo ni mastna služba in zato je proslavljaj post.

V gumbnici se mu je bleščal šopek rosnih vijolic.

»Marec, Marec!« je zavpil četrti za njim in ga potapljal po rami, »mar ne vohaš? Kar brž v stražnico, tam kuhajo vinski čaj, tvojo ljubo pijačo. Jaz ga voham že odtu. Marš, gospod Marec!« — Toda to ni bilo res, zakaj ta gospod je hotel le dokazati, da ima pravo ime — in zato je uganjal z njim aprilske šale. Sploh je bil videti poreden dečko; delal ni rad, zato si je pripraviel mnogo praznikov. »Če bi le ne bilo na svetu vse tako spremenljivo,« je pravil, »pa zdaj smo dobre, zdaj slabe volje, zdaj sije solnce, zdaj dežuje, zdaj jok, pa spet smeh! V tem kovčegu imam poletna oblačila, toda bilo bi nespametno, jih obleči.«

Za njim je stopil iz voza vitek mladenci. Gospod Maj! se je predstavil. Nosil je lahno, svetlozeleno obleko, za klobukom pa šop rož. In vriskati je znal, da so se gozdovi prebujali in zeleneli, kadar je začel.

»Zdaj pride gospa Junijevala« so zaklicali iz voza in izstopila je mlada gospa, ponosita in brhka. Znano je bilo, da vabi vsako leto na najdaljši dan na veliko gostijo, da bi gostje imeli dovolj časa, pojesti z vseh številnih krožnikov na mizi. To odlično gospo je spremljal njen mlajši brat Julij.

Bil je debelušen gospodič, poletno oblečen in s slamnikom. S seboj je imel le malo prtljage, zakaj ob veliki vročini mu je bila sitna; zato se je oblekel v plavalne hlačke in to ni bilo mnogo.

Potem se je izkrcala sama mati, gospa Avgustova, trgovka s sadjem (na debelo) in veleposestnica. Debelca je in topla, prime za vsako delo, nosi sama koscem južino na polje. »V potu svojega obraza si boš služil kruh!« je rekla, »tako stoji v svetem pismu. Po tem pridejo sprehodi, ples in igre in vinski prazniki!« Bila je vzorna gospodinja za hišo in dom.

Za njo je izstopil mož v zrelih letih. Povedal je, da je slikar September. Ta je imel gozdove! vse liste je prebarval, pa še kako lepo, če je le hotel! Kmalu se je gozd bleščal v rdeči, zeleni, zlati in rjavi barvi. Mož je nosil s seboj sveženj čopičev in velik lonec barvila.

Na to je skočil iz voza Oktober. Bil je židane volje in se je pozibaval; stražnik Boštjan je koj uganil, da je malce vinski. Rekel pa ni nič.

Kaj pa tale rdečenosec, ki stiska pod pazduho tolsto gos?« je gruntal Boštjan. Bil je November z Martinovo gosjo in majoliko rebule, s katero si je zdravil nahod, ki se ga je v deževnem vremenu in kraški burji tako rad prijemal.

Slednjič je izstopila iz voza stara mamica z majhno pečko. Zmrzavala je, toda njene oči so žarele ko dve svetli zvezdi. Na roki je nosila svetlični lonec, v katerem je rastle majhna smrečica. »To drevo bom gojila, da zraste do božičnega večera, potem ga bom obložila z zlatimi jabolki, pritrčila nanj goreče svečke in posula s srebrnim snegom. Potem bom potegnila iz malhe mohorske bukve in bom

na glas brala božično pripovedko, da bodo otroci prav tiho, da bodo mali voščeni angelčki pred jaselkami oživali, se razleteli po sobi in vsakega na čelo poljubili, vse, velike in male in tudi otročiče, ki stoje v veži ali pred hišo in pojo pesem o betlehemijski zvezdi.«

»Tako!« je dejal stari stražnik Boštjan po soldaško, »zdaj naj se kočija odpelje! Zdaj imamo vseh dvanajst. Drugi voz — naprej!«

»Le pripelji najprej teh dvanajst

k meni!« je zaklical poveljujoči kapetan v stražnici. »Potne liste ohranim tu; vsak velja za en mesec. Ko zapade, bom na potnem listu popisal, kako se je dotični obnašal. Gospod Januar, izvolite stopiti bližje!«

In gospod Januar je stopil naprej.

— — — Ko bo preteklo leto, ti bom povedal, kaj je dvanajst popotnikov prineslo meni, tebi, nam vsem. Zdaj še ne vem, oni sami pač tega še ne vedo, zakaj čas je zelo čuden gospod.

Iz kulturnega življenja.

Naloge dobrega tiska.

Dne 5. t. m. so v Berlinu slovesno posvetili veliko palačo, v kateri bosta nameščeni tiskarna in uredništvo »Germanije«, vodilnega dnevnika nemških katoličanov. Ob teh slavnostih »Germanije« je izšla slavnostna številka lista, v kateri je papeški nuncij v Berlinu nadškof Pacelli napisal važen članek o nalogah katoliškega tiska. Cerkveni knez piše:

»O moči časopisja ni da bi razpravljali. Neštevilni milijoni vsak dan čakajo na besedo časopisja, da po njem oblikujejo svoje politično mišljenje, svoje socialno čuvstvanje, npravstveno zadržanje, versko prepričanje, svojo osebnost, družinsko življenje, vse svoje svetovno naziranje. Tisk je vzgojitelj prve vrste, za dobro ali slabo. Te moči tiska je deležno tudi katoliško časopisje. Njegov vpliv je razširjen na tisoče in tisoče ljudi, ki segajo po katoliškem listu v prepričanju ali vsaj z željo, da dobijo v njem vesti, razjasnitve in sodbe o vseh važnih vprašanjih tekočega življenja, in sicer vse z vidika katoliške resnice.

Zakaj načela so, ki določajo značaj katoliškega tiska. V brezbrežnem in razburkanem morju svetovnega časopisja in njegovih nazorov, ki se pehajo za dnevnimi mikavnostmi, se laskajo človeškim strastem, se zibajo v puhlem breznačelnju zdaj na levo, zdaj na desno, lovijo dobiček — v tem morju naj stoji katoliško časopisje kot videc in znanitelj, ki kaže vse stvari v pravi luči najvišjih, nespremenljivih resnic, kot narodni vzgojitelj, ki ve, da je ljudstvo in on sam zavezan s trdnimi, nepremakljivimi npravstvenimi zakoni.

To časopisje ima nalogo, urejevati življenjske vrednote. Katoliško načelo reda je sveti Pavel izklesal v granitne besede: »Vse je vaše, vi pa ste Kristusovi.« Bog je edina absolutna, najvišja vrednota v katoliški piramidi vrednot. Njegove misli, Njegova volja, Njegove postave in razodetje, kakor jih po cerkvi uči, so tisto merilo, po katerem mora katoliško časopisje meriti in soditi življenje in svet. Pred dobrim časopisom je odprto neizmerno obilje življenja, velikansko polje kulturnega snovanja — na vse pa gleda z večnostnih vidikov. Pod tem vrhovnim načelom reda je cel katoliški časopis, njegovi verski, načelni članki,

njegova politika, književne ocene, njegova gospodarski in pravni predali, tudi njegovi oglasi. Po tem vrhovnem načelu naj se katoliški tisk bori, da se silno trpljenje lastnega ljudstva pa tudi vsega človeštvo olajša.«

Te besede o katoliškem tisku so tako jasne in sodobne, da bi si jih vsi, ki so za dober tisk vneti, morali vtisniti v srce. Važne so posebej še zato, ker so prišle iz ust moža, ki ga je vladajoči papež ravno ta mesec imenoval za kardinala — in ki je določen za eno najvažnejših mest v vrhovnem vodstvu katoliške cerkve.

Spomini osemdesetletnika.

Starosta slovenskih politikov Franjo Šuklje je praznoval pred dnevi osemdesetletnico. Bravce bo zanimalo, da je ta mož bival kot mlad profesor l. 1871. v Gorici. Iz njegovih »Spominov« prinašamo odstavek, ki se tiče njegovega bivanja v naši deželi, kjer je bilo njegovo prvo službeno mesto. Prišel je k nam kot izrazit pristaš mlađoliberalne struje. Šuklje piše o tem v svojih »Spominih«.

In kot tak »prekucuh« sem šel z Dunaja v Gorico, kjer sem takrat prevzel suplenturo na ondodni realki. Našel sem tam nekaj dobrih prijateljev iz študentske dobe, Levec je bil na gimnaziji, Glovacki na učiteljski šoli, potem je na realki poučeval znameniti pisatelj in veliki naravoslovec Fran Erjavec, poleg njega na tem zavodu ali na gimnaziji Vodusek, prof. Lazar, Šantelj, Čebular, Plohl in še nekaj gospodov. In baš v Gorici je prišlo do prvega boja med Staro in Mlado slovinci. Najprej v »Čitalnici«, kjer smo mi »Mladi« začeli s pasivno resistenco. Prišli smo pač k čitalničnim zabavam, a demonstrativno se izogibali vsakemu plesu, na veliko žalost mlajšemu ženskemu spolu, ki je bridko pogrešal svoje brhke plesalce, in na veliko jezo starejših gospodov, zlasti odbornikov, ki so se deloma sami z junaškim obupom vrgli na plesni parket ter v potu svojega obraza vrtili svoje plesalke, spremljani od škodoželjnih pogledov mladoslovenskih upornikov.

Čitalnico smo naposled docela bojkotirali, zato pa smo sklenili, prirediti slavnost v takem obsegu, kakor je Gorica dosihmal še ni videla. Peščica nas je bilo delavcev, a

pokazali smo toliko gibčnosti in iznajdljivosti, da smo dvignili celo Goriško ter pritegnili mnogo občinstva iz Trsta in njegove okolice. Izmed domačinov so nas imenitno podpirali Viktor Dolenc, ustanovitelj »Edinosti«, veseli in nadarjeni Ernest Klavžar ter dva brata Ferfila, zelo porabna dečka. Slavnost vprizorjena na čast Prešernu ni bilo omenjena zgolj na čitalničarje, posrečilo se je nam, da smo pritegnili elito goriškega mesta. Prišel je deželni glavar grof Fran Coronini, šef politične uprave baron Rechbach, mestni župan grof Karol Coronini, polkovnik 52 p. p. s celim častniškim zborom, mnogo slovenskega in italijanskega razumništva, tako da je bila velika dvorana italijanske »Società filodrammatica« nabito polna. Svirala je kompletna vojaška godba, pevski zbor, dopolnjen z najboljšimi pevci z dežele in s Trsta, je štel okoli 60 moških, vrh tega smo še iz Ljubljane povabili dva odlična solista, tenorja Ranzingerja in baritonista Nolijs, z jedno besedo, postavili smo se s svojo prireditvijo! Skrbeli smo tudi za primerno olepšanje prostorov ter šli tako daleč, da smo nad hišnim uhodom dali napraviti v reklamne svrhe veliko plinovo solnce. Staroslovenskih krogov, med njimi celo čitalničnega predsedstva, niti povabili nismo, kajti boj med dvema tokovima v slovenski javnosti se je bil uže pričel.

Socialni pionirji.

Vedno bolj se širi prepričanje, da so slabe stanovanjske razmere po velikih mestih krive npravnega propadanja sicer dobrih družin. To veliko socialno zlo se je po številnih socialnih zborovanjih še premalo pretresalo. In vendar stanovanjska beda bržkone globlje zareže rane v zdravi organizem človeške družbe kot pa morda vprašanje osemurnega delavnika, starostnega zavarovanja itd.

Malo je držav, ki bi z močno roko naredile tukaj red. Pri nas smo imeli do letos prisilno najemnino. V Avstriji pa je ob takozvanem »stavbnem vprašanju« prišlo do ostrih političnih borb med socialnimi demokrati in krščanskimi socialci. Vse skupaj pa nič ne pomaga, dokler ne bo postavodajalec prisilil državo ali pa bogate posameznike, da zidajo stanovanjske hiše. Toda tu mora socialna zakonodaja poskrbeti, da ne bo najemnik v gospodarjevih rokah le molzna krava, sicer bo še vedno veliko število ubožnih družin hiralo po vlažnih kletih ali mrzlih barakah.

O tem velevažnem vprašanju so se predlansko leto posvetovali nemški škofje in letos nemški katoliški shod v Magdeburgu. Sklenili so, naj se ustanove po vseh farah dobrodelni skladi, ki bodo prispevali k najemninam revnih katoliških družin. To je prva pomoč. Potem pa se morajo povsod ustanoviti »Stanovanjske zadruge« za zidanje novih družinskih hiš. Osnovno glavnico naj založijo cerkvene občine iz svojega. Čast takim socialnim pionirjem!

Srečo in veselje v novem letu 1930.

žele sledeče tvrdke:

ANDREJ MAURIČ

manufakturna trgovina.

Gorica,
via Carducci 3.

BRATA ABUJA,
zaloga vina, žganja in špita.

Gorica,
via S. Antonio 4.

ALOJZIJ REBETZ,
čevljarna.

Trst,
via Carducci 36.

LUIGI BRONT,
zaloga sukna in izgotovljenih oblek
»Alle grandi fabbriche«.

Trst,
Corso Garibaldi 10.

ČEVLJARNA DONDA,

Trst,
Corso Garibaldi 16.

VITTORIO FORTUNATO,
zaloga nabožnih predmetov.

Trst,
via G. Rossini 26.

A. BASEVI & FIGLIO,
konfekcijska tvrdka.

Gorica,
Corso Verdi 38.

BORIS SIMANDL,
velika zaloga radioaparatorov, specijalna
delavnica pisalnih in računskih strojev.

Gorica,
Corso Verdi 1.

ALOJZIJ POVH,
urar in zlatar.

Trst,
Piazza Garibaldi 2/I.

ČEVLJARNA FORCESSIN,

Trst,
via Caprin 5.

IVAN KERŽE,
zaloga posode.

Trst,
Piazza S. Giovanni 1.

EMILIO WOKULAT,
zaloga gramofonskih in fotografskih
potrebščin.

Gorica,
Corso Vitt. Eman. III 7.

JOSIPINA PODGORNIK,
»Hotel Central«.

Gorica,
Corso G. Verdi 32.

MOHOR PLESNIČAR,
zaloga kuriva.

Gorica,
Koren 10.

KAREL PRINČIČ,
gostilna.

Gorica,
via Nazario Sauro 18,
(prej via Dogana).

JOSIP PIREC,
zaloga domačih vin.

Gorica,
via Formica 1.

KATOLIŠKA KNJIGARNA,

Gorica,
via Carducci 2.

Gostilna s prenočiščem
»VITTORIA«,

Trst,
via XXX. Ottobre,
vagal via Valdirivo.

ANTON BREŠČAK,
zaloga pohištva.

Gorica,
via Carducci 14.

TEODOR HRIBAR nasl.,
trgovina z manufakturnim blagom.

Gorica,
Corso G. Verdi 32.

S. ÖHLER & Co.,

Trst,
Corso Vitt. Eman. III. 16.

JOSIP KERŠEVANI,
zaloga dvokoles, pušk in samokresov,
zastopstvo šivalnih strojev »Pfaff«.

Gorica,
Piazza Cavour 9.

AVGUST RAVNIK,
zastopnik zavarov. »L'Unione«.

Gorica,
via Barzellini 2.

ANGELJ KODRIČ,
trgovina jestvin.

Gorica,
via Morelli 4.

IVAN REŠČIČ,
gostilna.

Gorica,
Piazza Amicis 11.

RUDOLF VUGA,
zastopnik motornih koles
»Indian«, »Zündap«, »Molaroni«.

Gorica,
via S. Pellico 1.

ELIJA ČUK,
zaloga šivalnih strojev, dvokoles itd.

Gorica,
Piazza Cavour 9.

JOSIP KAMENŠČEK,
gostilna.

Gorica,
na Kornu 8.

GIOV. KLUN & Co.,
zastopnik avtomobilov Ford.

Trst,
via S. Caterina 5.

MARIA ACCERBONI,
manufakturna trgovina.

Trst,
via Genova 21.

FELBERBAUM & ROLICH,
manufakturna trgovina.

Gorica,
Corso Verdi 7.

EDOARDO BRAUNIZER,
manufakturna trgovina.

Gorica,
via Rastello 3.

»PHENIX«,
francoska zavarovalna družba.

Trst,
via Macchiavelli 10/11.

FRANC ŠTRANCAR,
zaloga vina — viale XX Settembre 96,

Trst,
gostilna »Alle Corriere« — via Romagna 4.

Katoliško zavarovalno društvo
»LA CATTOLICA«.

Trst, via S. Nicolò 11.
Tomaj, št. 18.

**Novoletni dar Novemu listu:
Naročite se nanj!**

Biseromašnik, bod' pozdravljen!

1869.—1929.

(Glej v zadnjem listu: poročilo iz št. Vidal)

Pred 77 leti je stal v Klancu pri Kranju 12-letni Reboljev fantiček na vratih očetove hiše in se nekam zamišljeno oziral po gorenjskem svetu. Oče je imel opravke na dvorišču. Pa se je zgodilo, da je oče vprašal fantiča: »No, Matevž, kako boš? Če hočeš biti duhovnik, pojdeš v ljubljanske šole, če ne, boš pa doma za pastirja!« In sin je po kratkem premisleku resno zatrdil: »Oče, duhovnik bom!« In začela so se prelepa dijaška leta in počitniške poti, ki jih tako lepo opisuje Pregelj v svojem: Na vakance (»Mladika« 127.). V šesti šoli pošlje Bog dijaku prvo bridko poskušnjo: oče umrje! Naš dijak je bil tako srčno navezan na domače, da ni mogel ostati v Ljubljani — preblizu se mu je zdelo domu, preveč je krvavela rana! Zato je v sedmo šolo šel na Reko, da bi daleč od doma lažje prenašal izo-

gubo očeta. Po maturi, kam? »Duhovnik bom!«, te besede njegove mladosti so mu prišle na misel in stopil je pred ljubljanskega škofa Vidmarja in prosil za sprejem v semenišče. Škof ga ni mogel sprejeti, ker je semenišče bilo prenapolnjeno. Kranjski dekan Reš pošlje maturanta s priporočilom v Trst k škofu Legatu. Prijazni škof ga sprejme kot bogoslovca, mu da pet goldinarjev za pot in ga pošlje v Gorico. Toda tudi v Gorici naš bogoslovec ni mogel bivati v semenišču. Samo hrano je dobival tam; za stanovanje, obleko, knjige pa je skrbel sam, in sicer s poučevanjem dijakov. Tako so minula 3 leta v Gorici. Četrto leto pa je preživel naš bogoslovec v Trstu in se pripravljaj za posvečenje. 23. novembra 1869. ga je škof Legat posvetil v mašnika. Drugo nedeljo 1. 1869. je v Kranju pel novo mašo. — Prva njegova služba je bila v Sovinjaku, druga v Lovrani, kjer mu je bil župnik poznejši škof tržaški Šterk, tretja v starodavni Klani, četrta v Slivjem in 1. 1888. je postal župnik v Truški nad Kopro, kjer je

ostal do 1. 1922., torej je tam župnikoval polnih 34 let. Naš biseromašnik je bil potemtakem dušni pastir med Istrani polnih 53 let! Leta 1922. je stopil v pokoj in 4. 12. 1922. se je nastanil v Sentvidu pri Vipavi, kjer ga vse spoštuje radi skromnosti in častitljive starosti, ki ga pa ne ovira prav nič, da ne bi vstajal vsak dan ob petih in pomagal župniku.

Tržaški škofje: Legat, Dobrila, Glavina, Šterk, Nagl, Karlin in Bartolomasi so bili njegovi predstojniki; vsi so ga radi imeli in poznejši dunajski nadškof in kardinal, dr. Nagl ga je imenoval za častnega konzistorijalnega svetnika tržaške škofije. Sedanji tržaški škof dr. Fogar mu je tudi zelo naklonjen in mu je iskreno čestital k biseromašništvu. Ravnotako sta mu čestitala naš goriški knez in nadškof in ljubljanski. Kaj je bil preč. g. Rebolj svojim istrskim ovčicam, to pa vé in ceni edino Bog. Naj bi Bog, ki je razveseljeval biseromašnikovo mladost, zlatil tudi zarjo njegovega večera, to je želja in voščilo vseh, ki se veselimo Tvoje glave slavlja!

B.

Nove postave.

NAJEMNINSKA POGODBA. (Nadaljevanje.)

Ali je treba registrirati najemninsko pogodbo?

Kakor druge pogodbe tako je treba registrirati tudi najemninsko pogodbo pri registrskem uradu, ki je našim ljudem zelo dobro znan. Registrirati je treba tudi ustne najemninske in podnajemninske pogodbe, ki se tičejo nepremičnin.

Registriranje notarske pogodbe prisrbi notar sam s tem, da predloži registrskemu uradu overovljen prepis izvirne pogodbe. Ustne najemninske in podnajemninske pogodbe, ki se tičejo nepremičnin, je treba prijaviti na dveh kolekovanh vzorcih, ki jih ima urad na razpolago za stranke. Prijava ne sme zadržati drugih podatkov ko one, ki jih zahteva vzorec.

Zasebne pismene najemninske (podnajemninske) pogodbe se pa registrirajo takole:

Pogodbo morajo stranke napisati dvakrat; enkrat na kolekovanem papirju (carta bollata) 3 lir, drugič na kolekovanem papirju 2 lir. Obe izvirni pogodbi je treba nesti na registrski urad na kar izvrši urad registracijo najemninske pogodbe na podlagi kr. odloka od 30. decembra 1923. št. 3269. Dan registracije zasebne pismene najemninske pogodbe je tisti »DOLOČENI DAN«, o katerem smo govorili na koncu zadnjega članka. Rekli smo, da ne more kupec v najem dane stvari, odpovedati najemniku najemnine, če je bila pogodba sklenjena pred prodajo z zasebno pismeno listino z določenim dnem.

Najemninska pogodba za nedoločeno dobo.

Ako nima najemnik notarske najemninske pogodbe ali pa zasebne pismene pogodbe z določenim dnem, a je bil v posesti v najem dane stvari že pred prodajo, mora kupec dopustiti nadaljevanje najemnine za ves čas, dokler trajajo po zakonu najemninske pogodbe, v katerih ni bila določena najemninska doba. Ako ni bila pri najemninski pogodbi dogovorjena najemninska doba, traja po zakonu najemnina toliko časa, dokler je nista kupec ali pa najemnik odpovedala v roku, ki je v dotičnem kraju običajen za odpovedi najemnine za nedoločeno dobo.

Ce si vzel v zakup zemljišče za nedoločeno dobo, se po zakonu smatra, da je bil zakup sklenjen za čas do poriranja pridelkov.

Najemnik ima pravico do odškodnine nasproti najemodajalcu, ako mu je kupec v najem dane stvari odpovedal najemnino, ker ni bila pogodba sklenjena z notarskim spisom ali z zasebno pismeno listino z določenim dnem.

Pogodba preneha po dogovoru.

Najemodajalec in najemnik sta se že ob sklepu pogodbe dogovorila, da

preneha pogodba za slučaj prodaje. V tem slučaju najemnik nima pravice do odškodnine ne od najemodajalca ne od kupca, ako ni bilo drugače sklenjeno. Ako se pa hoče kupec poslužiti pravice, ki si jo je najemodajalec pridržal pri sklepanju najemninske pogodbe, mora to javiti najemniku v roku, ki je v dotičnem kraju običajen za odpoved najemnine.

Najemnik kmetije mora biti o tem obveščen najmanj eno leto prej.

Ce si je prodajalec pridržal pravico nasproti kupcu, da mu mora v določeni dobi vrniti prodani predmet, ne more kupec odpovedati najemnine, dokler ni pretekla omenjena doba.

KMEČKA POSOJILNICA V SMARTNEM vabi dne 5. januarja l. 1930. ob 16. uri vse člane na REDNI OBCNI ZBOR za l. 1928., ki se bo vršil v prostorih g. Sfiligoja s sledečim dnevnim redom: 1. Potrditev računa za leto 1928. 2. Volitev načelstva in nadzorstva. 3. Slučajnosti. — Naznanjamo, da občni zbor dne 15. decembra ni bil sklepčen zaradi nezadostnega števila članov.

Koledarje vseh vrst, bloke slovenske in italijanske za stenske koledarje ter ozadja več vrst ima v zalogi Katoliška knjigarna v Gorici, via Carducci 2.

V KNEŽAKU

sem otvoril
ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
in sprejemam vsako nedeljo
od 9. — 4. pop.
v ambulatoriju dr. Kinkela.
Frisch.

TOVARNIŠKE CENE!

PELKARY
POTREBŠČINE
za
kovače, mehanike
in mizarje
samo pri
PELLER, KAHAN & C.
Trieste, via S. Nicolo št. 12
Lastna skladišča v prosti ulici
TOVARNA REMSCHEID - NEMČIJA

Otvoril

se je

Supinatorium

za trudne in razboljene noge.

V našem posebnem ortopedičnem oddelku smo na primeren in poseben način namestili **PODLOŽKE SUPINATOR ZA ČEVLJE** in **NAČIN NA OVOJE MAY**, ki se uporabljajo že 20 let ter jih razni zdravniki priporočajo.

Tako obda Supinator

peto in zabrani upogib noge na stran.

Tako zabrani Supinator

razploščenost noge ob strani in da sigurno oporo.

Tako Supinator

elastično podpre nadstopalno vdolbino in pomaga nositi večjo težo.

Tako podpira Supinator

elastično kot na vzmeteh bolj obtežene dele.

Čevljarna DONDA,

ustanovljena l. 1887.

TRST, Corso Garibaldi 16. - Telef. 82-23.

Posebne določbe za hišno najemnino.

Kdor vzame v najem hišo ali posamezno stanovanje, je dolžan prinesiti v stanovanje toliko pohištva, da je najemnina krita. Ako ima najemnik le neznatno pohištvo, mu sme gospodar odpovedati stanovanje, če ne jamči na drug način za najemnino.

Ako ne plača najemnik najemnine, mu gospodar lahko zaseže (sekvestira) vse pohištvo in če je najel prostore za trgovino, tudi trgovske predmete. Ali sme gospodar zaseči tudi stvari, ki niso najemnikove?

Če najemnik ne plača najemnine, sme gospodar zaseči tudi stvari, ki niso njegove, a se nahajajo med njegovim pohištvom. To zakon dopušča, ker bi drugače najemnik lahko vedno trdil, da stvari niso njegove. Gospodar pa ne sme zaseči ukradenih ali izgubljenih stvari in stvari, o katerih je vedel, predno jih je najemnik prinesel v hišo, da niso najemnikove.

Gospodar lahko zaseže tudi stvari, ki jih je odnesel najemnik drugam, a mora vložiti tožbo v teku 40 DNI, če gre za stvari, ki so bile odnesene iz najetega zemljišča, in v teku 15 DNI, če so bile odnesene iz stanovanja.

Ali ima najemninska terjatev prednost pred drugimi terjatvami?

Jo ima V SLUČAJU DRAŽBE. Pri njej je treba razlikovati dva slučaja.

1. Če je dan, ko je bila najemninska pogodba napravljena, natančno določen, ima gospodar večje pravice, ko če ta dan ni določen. Natančno se določi dan, kdaj je bila pogodba sklenjena, z registracijo pogodbe. Pogodba je bila torej registrirana: v tem slučaju dobi najemodajalec PRED DRUGIMI UPNIKI iz izkupička zaplenjenih stvari najemnino za tisto leto, v katerem je vložil proti najemniku tožbo, za vsa naslednja leta po tožbi in za eno leto pred tožbo. Za prejšnja leta dobi pa najemodajalec skupno z drugimi upniki le sorazmerno plačilo najemnine.

2. Pogodba NI BILA registrirana: v tem slučaju ima prednost pred drugimi terjatvami najemnina samo za tisto leto, v katerem je bila vložena tožba, in najemnina za naslednje leto. Za najemnino iz prejšnjih let se mora deliti izkupiček sorazmerno z drugimi upniki. Kakor najemnina tako ima v slučaju dražbe prednost pred terjatvami drugih upnikov tudi najemodajalecva terjatev za škodo, ki mu jo je povzročil najemnik.

Kaj mora plačati najemnik za slučaj, da se je po njegovi krivdi razveljavila pogodba?

1. Odškodnino za škodo, ki jo je povzročil s tem, da je zlorabil v najem vzeto stvar;

2. najemnino za dobo, ki je potrebna, da se da hiša ponovno v najem.

Ali zamore gospodar razveljaviti pogodbo, če hoče sam stanovati v hiši?

Ne! Le če si je gospodar to pravico izrecno pridržal, lahko odpove pogodbo, a v roku, ki je na dotičnem kraju običajen.

Posebne določbe za zakupne pogodbe.

Zakupnik (to je oni, ki vzame zemljišče v najem) je po zakonu dolžan

ČREVA!!

Pri nakupu slanih in suhih prvovrstnih črev za salame, klobase, klobasice i. t. d. obrnite se na

IZDELOVALNICO ČREV

v GORICI,

via del Macello 46.

Dott. GIUS. COMEL

specialist za bolezni v
ušesih, nosu in grlu,

bivši operater na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti-ja v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah.
Sprejema od 9-11. predp. in od 3-4. pop.
Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

**Ta in drugi teden prodaja
za božične praznike z
velikim popustom**

S. LEVI

TRST - via S. Lazzaro št. 9 - TRIESTE

Lawntenis	od L. 1.90 naprej
Flanela v vseh barvah	po L. 2.40
Flanela črtasta	" " 2.60
Frštanj plav, težak, za moške spodnje hlače	po L. 3.80
Frštanj za obleke	po L. 2.60, 3.— 3.80
Zamet za obleke	" " 4.50, 4.80, 5.20
" zamoške hlače, težak	od L. 7.—
Cajh za moške hlače	od L. 6.50
Frštanj za srajce, piket	po L. 2.80
Madapolan „Credo“	po L. 1.90 m
Platno „Madonna“	" " 2.90 m
Platno pravo „Irlanda“	" " 3.20
Platno za rjuhe	od L. 4.90 naprej
Platno „Douglas“ 150 visoko	po L. 6.50 m

Velika izbora borge za srajce, plavine za predpasnike, flanele in drugega. Pogrinjala za postelje, izredna prilika, po Lit. 11.—

Nogavice, maje, brisače, kuhinjske cunjice in drugo po najugodnejših cenah.

Avtomobili

Tovorni avtomobili

Vlačilci

FORD

**POPOLNA IZBERA
izvirnih nadomestnih delov.**

Zastopstvo: GIOV. KLUN & Co.

TRST, Via S. Caterina št. 5. - GORICA, Viale XXIV Maggio št. 10

priskrbeti si toliko živine in kmetijskega orodja, kolikor je potrebno za obdelovanje zemljišča. Nadalje je zakupnik dolžan obdelovati zemljišče kot dober gospodar.

Kaj lahko napravi gospodar, če se zakupnik ne drži pogodbe?

Gospodar lahko:

1. zahteva, da se zakupna pogodba razveljavi in
2. da mu plača zakupnik odškodnino za vso škodo.

Kje mora zakupnik shranjevati pridelke?

V prostoru, ki je bil za shranjevanje pridelkov določen. Kakor pohoštvo tako služijo tudi pridelki za kritje zakupnine. Zakupninska terjatev ima v slučaju dražbe isto prednost kakor najemninska terjatev.

Kdaj lahko zahteva zakupnik znižanje zakupnine?

Ako so vsi pridelki enega leta ali vsaj polovica propadli zaradi vremenskih nezd (toča, mraz, slana, strela.). Ne more pa zahtevati znižanja, če se je tej pravici izrecno odrekal. A tudi v tem slučaju sme zahtevati znižanje zakupnine, če so bili pridelki uničeni po izrednih slučajih, n. pr. po vojni ali po povodnji (če ni povodenj v dotičnem kraju v navadi). Zakupnik se pa lahko odpove pravici zahtevati znižanje zakupnine tudi za izredne slučaje.

OBNOVITEV LICENC.

1.) Trgovci, ki prodajajo razglednice, cigaretni papir in cigaretne cevčke, morajo prositi do 31. decembra 1929. na kolkovanem papirju 2 lir za obnovev licence.

Prošnjo naj vložijo na finančno intendanco; priložiti je treba kolek 3 lir in staro licenco.

2.) Tobakarnarjem, katerim upravljajo trafike poverjeniki (commissi), ni treba prositi za obnovev poverjeniške licence za l. 1930., ker so priznane tiste iz l. 1928. in 1929.

3.) Tobakarnarji, katerim pomagajo pomočniki, (coadiutori, assistenti) morajo prositi za obnovev pomočniških licenc za l. 1930. Prošnje morajo vložiti na tale naslov: Ufficio Compartimentale per i servizi Commerciali e Fiscali dei monopoli, Trieste. Prošnji je treba priložiti staro licenco.

4.) Do 31. dec. 1929. morajo biti obnovljene tudi gostilniške licence, licenca za prodajanje visoko alkoholnih pijač (žganja i. t. d.) in licenca za dovoliene igre.

Za obnovev gostilniške in licence za visoko alkoholne pijače ni potrebna posebna prošnja, pač pa je treba napraviti na prefekturo prošnjo na kolkovanem papirju dveh lir za licenco za dovoliene igre. Te tri licence se obnavljajo preko županstva. Županstvu bodo morali gostilničarji i. t. d. izročiti stare licence, za vsako licenco kolek od 3 lir in znesek za obnovev pristožbino (tassa governativa). Obnovev licenc izvrši nato županstvo uradno.

IZJAVA.

Podpisani naznanjam, da nisem plačnik dolgov, ki jih napravi moj mlajši sin Rihard iz Zapuž.

Vincenc Kaštrin,
Zapuže 18.

Ali ste že kupili žepni koledar

Vedež

za leto 1930?

Dobite ga v knjigarni in papirnici
STOKA — TRIESTE, via Milano 37
in pri vseh trgovcih na deželi.

Rezila za britje od 60 cent. naprej. Velika izbira brivnih strojkov. Stroji za striženje lir 17.-. Prvo vrstni cepilni noži, škarje, srpi, pile za žage, najrazličnejše obrtniško orodje.

Posebnosti: vsakovrstno orodje za rezlanje in zaloga vseh vrst lesa po najnižjih cenah.

Posebnosti: „SOLINGEN“

LAMA TRIESTE
CORSO GARIBALDI 19

Najvišje cene
plačujem za

KOŽE

kun, zlatc, dihurjev, vider, jazbecev, ververic, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH - TRIESTE
Via Cesare Battisti 10/II, vrata 16. Telefon št. 63-81
Sprejemajo se pošiljave po pošti.

Igrače in najlepša darila

za
božič.

SKLADIŠČA CAPPELLANI
Trst, via Roma 5, telef. 77-28.

Opomba: Naročnikom tega lista damo 15% popust.

Čevljarnica FORCESSIN

Govorimo slovenski

Zobni zdravnik
dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23 - II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

„Al buon mercato“

TRST — Via Arcata 16 — TRST

Velika zaloga moških in deških oblek. — Štarske jope z navadnim in kožuvinastim ovratnikom. Suknje, površniki, delavske obleke, posamezne blake in jopiči.

Govorimo slovenski. Cene zelo ugodne.

Gostilna „ALBERGO VITTORIA“

Trst, Via XXX. ottobre, vogal Via Valdirivo

Telefon 39-86.

Sobe za tujce po zmernih cenah. Domača kuhinja, izbora rib; istrska in kraška vina.

Izvrstna postrežba!

Za obuvalo rabite

SAMO

ki ohra-
ni,
omeči
in
osvetli.

Iz-
delek

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria št. 4

Telefon N.ro 72-73.

Vsi morajo vedeti, da so čevlji

FORCESSIN

najboljši in najcenejši.

Samo v TRSTU

via Caprin 5 (Sv. Jakob)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 351: Tukaj prodajajo mešanico umetnih gnojil za krompir, ki je takole sestavljena: 2 kg amonijevega sulfata, 8 kg kalijeve soli ter 64 kg superfosfata. V neki knjigi pa čitam, da je treba za krompir 20 odstotkov amonijevega sulfata, 30 odstotkov soli ter 50 odstotkov superfosfata. Zemlja je tu ilovnata, peščena, v hribih pa bolj lahka, po domače »belična«. V zadrugi pravijo, da kalija ni treba mnogo, pač pa več amonijevega sulfata. Ali je to res? (Vprašanje iz Koperščine)

Odgovor: Mešanica, katero prodaja zadruga, je prvovrstna za ilovnato zemljo, za peščeno zemljo je premalo kalijeve soli. V splošnem je v Koperščini zemlja že po naravi precej bogata na kalijevi soli in je ni treba mnogo dodati. En kvintal Vaše mešanice zadostuje za njivo 1000 m².

Vprašanje št. 352: Sedaj ko sekamo zmrznjene oljke in delamo kole za trte, se vidi, da je oljkin les črviv. Navadno niso bile oljke črvice. Starejši ljudje pravijo, da je črvice krije mlada luča, ki je sijala, ko so oljke zmrznile. Ali je na tem kaj resnice?

Odgovor: Oljke so postale črvice, ker je črv napadel umirajoči les, ki se ni mogel tako uspešno braniti, kot se brani živ. Luna pa je na stvari nedolžna.

Vprašanje št. 353: Imam dve aspedistri, katerima listje porumeneva in nimata nobenega novega poganjka. Bojim se, da mi usahneta. Kaj je vzrok in kako naj odpomorem?

Odgovor: Aspedistra je zelo skromna rastlina. Vzrok, da listi rumene, je najbrž zalivanje, to se pravi, da sploh niste zalivali ali pa preveč. Menda ste zalivali s popolnoma mizro vodo, dočim je treba zalivati aspedistre z mlačno. Mogoče imajo prevelik lonec in je postala zemlja kisla. Presadite aspedistri v novo posodo in dajte jim nove, dobre zemlje.

Vprašanje št. 354: Semenski krompir poganja tanke in dolge klice. Kaj je temu vzrok?

Odgovor: Vzrok je gotovo toplota in zadušnost. Semenski krompir naj bo lepo razvrščen na lesi, ne preveč na kupu, pa bo zagnal močne klice. Tanke klice lahko odstranite. Če se vrsta ni izrodila, bo krompir pogнал močnejše.

Vprašanje št. 355: Opral sem sod s sodo in vročo vodo. Kaj naj naredim, da bo dober za žganje?

Odgovor: Kupite parafin, raztopite ga in namažite še vročega po notranjosti (s čopičem). Ravnotako dober je »riparin«.

Vprašanje št. 356: Imam po stanovanju mišjo zalego. S čim jo uničim?

Odgovor: Če ne zadostuje mačka, je treba kupiti strupa. Najboljši strup je cinkov fosfor, o katerem smo že večkrat pisali.

Vprašanje št. 357: V kakšni posodi in na kakšnem prostoru naj hranim zabelo (prašičjo mast), da ne postane žaltava?

Odgovor: K masti ne sme imeti dostopa zrak; hranite mast v kositerni posodi. Toplota podpira razvoj žaltavosti, zato držite mast na čim hladnejšem prostoru.

Vprašanje št. 358: Zakaj gnije čebula v suhem in primernem hramu, kamor je bila shranjena v suhem vremenu?

Odgovor: Vzrok je najbrž slaba vrsta čebule, ki je poletna in ne pozna. Mogoče je bila tudi pobrana še zelena.

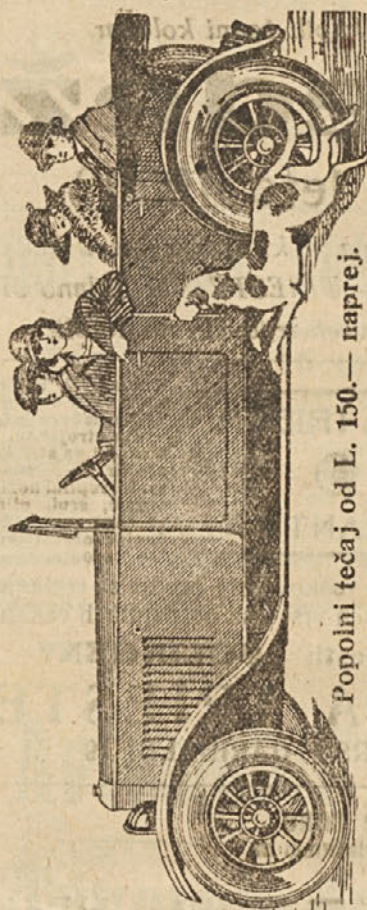
Vprašanje št. 359: Ali ohrani superfosfat svojo vrednost ali pa kaj izgubi na moči, če se radi vlage strdi, in ga je treba pred uporabo razbiti?

Odgovor: Strjen superfosfat ni nikdar toliko vreden kot rahli superfosfat, zgube pa niso

Avtomobilna mehanična šola, državni patent zajamčen.

Vedno odprti tečaji.

TRST, Via Imbriani 14.

Popolni tečaj od L. 150. — naprej.

Kdor pošlje 2 L v znakah, prejme knjižico z vsemi navodili za doseg patenta in popravila pri motorju. — V tem mesecu se bodo vršili tečaji v Gorici, v Tolmini in v Idriji. — Za vpis pišite takoj! — Sprejme se detek začetnik. — Govorimo slovenski! — Telefon št. 73-67.

Zelo važno za skrbne gospodinje in krčmarice!

Zelo znižane cene. Po naravnost smešnih cenah razprodajamo razno vrstno kuhinjsko posodo in druge hišne potrebščine.

Trst, via Carducci 3

(nasproti bivši vojašnici.)

ZA BOŽIČ

Velika izbira okraskov za božična drevesca.

Velika izbira igrač; popravila punčk za otroke; bogata izbira jasele, palm ter umetnih cvetlic za dom, cerkve in pokopališča.

Alojzij Ocvirk, prej Buchbinder, Trst, Via delle Torri 2 — (Piazza S. Giovanni)

Darila za birme, poroke, in krste

dobite v

ZLATARNI F. BUDA,
TRST - Corso Garibaldi 35

Sin H. G. Aidinyana

L. 1881. ustanovljena hiša.

Zaloga perzijskih in turških preprog.

Via Cassa di Risparmio šte. 8 - telefon 43-30,

TRST.

Darilo za božič in novo leto.

Posrečilo se mi je kupiti od uradne trgovske komisije sovjetskih republik (U. R. S. S.) veliko

skupino perzijskih preprog

najboljše kakovosti in po zelo nizkih cenah.

Vljudno vabim svoje odjemalce in ugl. občinstvo, naj si ogledajo v moji trgovini v ulici Cassa di Risparmio 8. to skupino obstoječo iz 300 kosov po različnih cenah, razne kakovosti in veličnosti. — Za blago ponujeno v razprodajo sprejemam polno odgovornost in jamstvo.

Sin H. G. Aidinyana.

vedno enake. Čim trši je in čim več časa je bil trd, tem manj je vreden. Zato je treba superfosfat hraniti na suhem prostoru.

Vprašanje št. 360: Naša mlekarja je ustanovljena z deleži. Člani so podpisali po en delež na vsako kravo, od katere nosijo mleko v mlekarjo. Kakšno glasovanje je pravilno? Ali naj ima vsak član po en glas ali toliko kolikor deležev?

Odgovor: Poglejte v pravila zadruga!

Vprašanje št. 362: Ali je dovoljeno se voziti z motornim kolesom brez »patentina« in ali ne zadostuje letna taksa? Se smeta voziti dve osebi?

Odgovor: Brez »patentina« se ne smeš voziti. Preden napraviš izpit pred vladnim inženirjem, dobiš pa lahko začasno dovoljenje. Voziti se smeta tudi dve osebi, a brezplačno.

Vprašanje št. 363: Ali je res, da po novem letu ne bo treba več plačati gostilničarjem vladne takse (tassa governativa) in da so odpravljeni kolki (»bolli«) na mrzla in gorka jedila?

Odgovor: Vladna taksa ostane še vedno v veljavi, kolki pa so odpravljeni.

Vprašanje št. 364: Poškodoval sem se pri poljskem delu in je že leto dni, odkar sem bil pregledan od zdravnika z Roentgenovimi žarki. Do sedaj nisem dobil še nobene odškodnine. Kaj naj napravim?

Odgovor: Najprej morate vprašati zdravnika, če je prijavil poškodbo zavarovalnici za nezgode pri kmečkem delu. Lahko pa tudi pišete zavarovalnici in vprašate, kaj je z Vašo prošnjo za zavarovalnino. Naslov zavarovalnice je: »Cassa Mutua Infortuni agricola, San Marco, Venezia-Mestre.

Vprašanje št. 365: Kje naročim Mohorjeve knjige in neko drugo knjigo?

Odgovor: Naslov Gor. Mohorjeve družbe je: Gorizia, via Orzoni 36. Knjigo naročite lahko pri Katoliški knjigarni, Gorizia, via Carducci 2.

Vprašanje št. 366: Kaj je vzrok, da moja živa objeda les? Kakšno zdravilo pomaga?

Odgovor: Čitajte v knjigi »Kako zdravimo živino« na strani 50, poglavji »Lizanje« in »Kostolomnica in mehkokostnost«.

Vprašanje št. 367: Kako naj ravnam, da mi pesino in seme korenja prej izkali?

Odgovor: Par dni pred setvijo zavite ga v vlažno vrečevino, po dveh do treh dneh pa sejte.

Vprašanje št. 368: Kje dobim knjigo »Naša zdravila in njih vporaba v domačem zdravstvenem ljenju«?

Odgovor: Pišite Katoliški knjigarni, Gorica, via Carducci 2.

Vprašanje št. 369: Mislim apniti njive in sadovnjak ter pognojiti tudi s hlevskim gnojem. Ali smem mešati obe gnojili?

Odgovor: Zavisi od apna, ki ga mislite porabiti. Če hočete rabiti razpalo žgano apno, trosite eno gnojilo letos, drugo prihodnje leto. Ako pa hočete rabiti sadro (gips, gesso agricolo), lahko raztresete obe gnojili letos, le ne istočasno. Če pa apnite z obcestnim blatom, smete gnojiti tudi istočasno.

Vprašanje št. 370: Vojaščina dela cesto in vozi skozi moje gozdne nasade ter mi je pokončala nad 1000 mladih smrek. Kam naj se obrnem, da dobim povrnjeno škodo?

Odgovor: Napravite prošnjo na Ufficio Fortificazioni, Udine.

Vprašanje št. 371: Moj mož je bil pri vojakih četovodja, potem narednik, jaz pa dobivam vedno le najnižjo pokojnino, kakor da bi bil moj mož navaden vojak. Poleg tega je bil

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16 **TRST-TRIESTE** Corso V. E. III št. 16

Ker je došlo dosti novega

blaga zadnje mode,

dobite v vseh naših oddelkih

VELIKO IZBERO

predmetov pripravnih za

božična in novoletna

darila.

V vašo korist je, če si pred nakupom

ogledate naše izložbe,

če ugotovite dobro kakovost našega blaga,

če primerjate naše vedno nižje cene.

Razen teh prednosti uživate še do preklica ugodnost

splošnega popusta za

20%

v vseh oddelkih in na cenah zaznamovanih
na vsakem posameznem predmetu.

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16 **TRST-TRIESTE** Corso V. E. III št. 16

pred vojno deželni pismonoša in mi gre pokojnina. Kam naj se obrnem?

Odgovor: Napravite prošnjo na »Direzione generale delle Pensioni di Guerra, Roma«, da Vam povišajo pokojnino, ker je bil mož na rednik. Glede poštarke pokojnine pa je za deva sledeča: če ste svojo terjatev glede pokojnine moža nasproti Avstriji prijavila do 25. aprila 1925., počakajte na rešitev prošnje. S posredovanjem ni mogoče v teh slučajih veliko doseči.

Vprašanje št. 372: Kako bi prišel kot trgovec do potnega lista za inozemstvo, in sicer v Severno Ameriko? Ali je treba imeti vpoklic iz Amerike?

Odgovor: Je skoraj izključeno, da bi mogli dobiti potni list za Severno Ameriko! Če pa hočete potovati kam v inozemstvo po trgovskih poslih, vložite prošnjo za potni list po tem županstvu na kr. kvesturo.

Vprašanje št. 373: Na ruski fronti sem bil ranjen v desno roko in sem vojni invalid. Do sedaj pa nisem še nikjer prijavljen za invalidsko pokojnino. Kam naj se obrnem? Ali je že prepozno?

Odgovor: Prošnje ne morete več vložiti, ker je rok že zapadel.

Vprašanje št. 374: Kam naj se obrnemo radi vojne odškodnine na zemljiščih in na hišah? Napravili smo prošnjo na intendanco v Gorico in v Trst, pa ni rešitve.

Odgovor: Gre najbrže za avstrijske rekvizicije. Naprosite županstvo, da podreza pri finančni intendanci. Na denar boste morali veni še dolgo čakati, če niste za škodo napravili že vojnoodškodninske prošnje ali če niste pravočasno zaprosili za 70% predujem.

Vprašanje št. 375: Ali so tudi po razglasitvi novih postav še veljavne stare ženitbene pogodbe?

Odgovor: Da!

Vprašanje št. 376: Moj sin dela že dve leti v Belgiji. Ali sem jaz, njegov oče, dolžan plačevati zanj samski davek?

Odgovor: Na podlagi člena 5. in 8. o samskem davku niste dolžni plačati samskega davka za svojega sina, zakaj oče je dolžan plačati davek za sina le, če živi sin na njegov račun. Samski davek morajo plačati italijanski državljani, četudi se nahajajo v inozemstvu.

Vprašanje št. 377: Moj prvi sin je bil popolnoma oproščen vojaške službe, potem pa se je izselil v Argentino in se povsem ločil od me. Drugega sina letnika 1909. so tudi potrdili. Ali lahko napravim prošnjo, da bi tudi tega oprostili vojaške službe?

Odgovor: Vaš drugi sin nima pravice do skrajšane vojaške službe, ker ni prvorojenec.

Vprašanje št. 378: Pred vojno smo imeli trgovino jestvin, a moj oče jo je opustil v vojnem času. Mislim na novo prositi za licenco. Kam naj se obrnem?

Odgovor: Vložite prošnjo na občinsko komisijo za trgovske licence. Prošnjo spišite na kolkovanem papirju 2 lir.

Vprašanje št. 379: Ali morajo tudi invalidi plačevati družinski davek?

Odgovor: Da!

Vprašanje št. 380: Zaposlen sem pri nekem gospodarju s poljskim delom in on pravi, da se moram vpisati v kmečko-delavski sindikat. Kdaj stopi ta zakon v veljavo?

Odgovor: Zakon že velja. Vstop v sindikat je po zakonu prost, za sindikat določene prispevke pa mora plačati tudi kdor se ne vpiše.

Vprašanje št. 381: Pred sedmimi leti sem kupil in plačal nekaj zemlje, a še sedaj so prejšnji upniki vknjiženi in notar se sklicuje

na prodajalca, ta pa na notarja. Kaj naj napravim?

Odgovor: Če nočeta ne prodajalec ne notar izvršiti svoje dolžnosti, izročite zadevo odvetaiku, da s tožbo prisili prodajalca, da razkniži vknjižena bremena, ki jih niste po kupni prodajni pogodbi prevzeli.

Vprašanje št. 382: Za izvrševanje vinotoča (osmice) sem plačal kavicijo in sedaj bi rad to kavicijo dvignil, ker nimam več vinotoča.

Odgovor: Napravite potom županstva prošnjo na finančno intendanco, da Vam povrne vplačano kavicijo. Če pa mislite tudi v prihodnjih letih držati osmico, je bolj pametno, da pustite kavicijo, ker bi jo drugače morali posnovno vložiti.

Vprašanje št. 383: Brez mojega dovoljenja spuščajo drva po žici čez moje zemljišče. Ali morem to preprečiti? Ali smem pobrati drva, ki padejo na tla? Spuščanje drv me ovira pri delu in obstoji nevarnost, da drva koga ubijejo.

Odgovor: Pritožite se pri županstvu proti podjetju. Najbrže je bil objavljen na občinski deski razglas, preden so zgradili dotično napravo. Podjetje je dolžno plačati odškodnino za morebitno škodo in je tudi dolžno preprečiti vsako nevarnost.

Vprašanje št. 384: Nameravam napraviti okno na sosedovo dvorišče, a sosed mi brani. Ali ima to pravico?

Odgovor: Lastnik ima pravico, da v svojem zidu, ki meji na sosedno zemljišče, vzida okno, a to mora imeti železno mrežo in stekla mora biti pritrdjena na okvir. Okno se mora zidati najmanj dva metra in pol nad podom prostora, ki ga hoče razsvetliti, če se ta nahaja v pritličju, najmanj dva metra, če se nahaja v gornjih prostorih.

Vprašanje št. 385: Moja hči nima ne obrtnega lista in ne drugega patenta. Ali sme učiti drugo šivati? Ali morejo mene ali njo zato kaznovati?

Odgovor: Ne sme učiti; Vas lahko kaznujejo.

Vprašanje št. 386: Imam majhno posestvo v hribih, a obdavčen sem bolj kot veliki kmetje. Kam naj se obrnem?

Darovi.

Za »Sirotišče sv. Družine«: N. N. 44 L.; N. N. 6 L.; Valentin Rudolf 50 L.; Fr. Simčič, stavbenik, 50 L. Preplačila za knjigo »Sejavec« 229 L. — Srčna hvala!

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik
dr. P. Ugo Netzbandt

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem (na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo (pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Dr. Joško Jakončič

je otvoril lastno
**pravno
pisarno**

v KANALU

v prvem nadstropju nad lekarno.

30 lir na dan
prav z lahkoto zasluži 14 letna
deklica s pletilnim strojem

„DUBIED“

S tem strojem lahko pleteš obleke, maje, hlače, nogavice i. t. d. Glavno zastopstvo

ELIJA ČUK, Gorica, piazza Cavour štev. 9.

Tu dobiš tudi najboljše vrste šivalnih strojev, dvokoles in vse tozadevne potrebščine.

Lastna mehanična delavnica, via Duomo št. 11.
Brezplačen pouk v pletenju in vezenju.

MODNI SALON

Velika izbira damskih klobukov zadnjih novosti, po zmernih cenah.

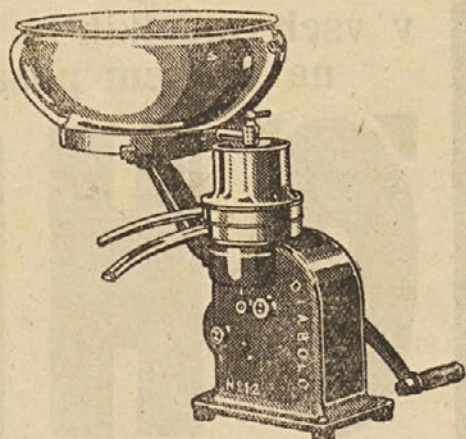
Preoblikovanje in popravila po naročilu.

Gorica, via Mazzini 6 (prej via Municipio)

Petra Mozetičeva.

KMETOVALCI!

Radi višjih cen masla je sedaj čas zelo ugoden, da si nabavite posnemalnik

DIABOLO

Posnemalnik Diabolo izdeluje A. B. Pumpseparator v Stockholmu na Švedskem, ki je največja tovarna na svetu za izdelovanje posnemalnikov. Ti so radi svojega prvovrstnega materiala, sestave, trajanja in lahke rabe od kmetov priznani za NAJBOLJŠE.

Večletno jamstvo tovarne.

Plačljiv je tudi v manjših obrokih.

Iščemo krajevne zastopnike.

Zahtevajte brezplačne cenike!

Agenzia Generale per scrematrici Diabolo, Bolzano.

Za vsa pojasnila pišite na naslov:

Vittorio Jonson — GORICA, Via Contavalle 4-II.

Odgovor: Napravite prošnjo na Ufficio distrettuale delle Imposte dirette, (Vi v Tolmin).
 Vprašanje št. 387: V trgovini imam sina učenca. Ali sem obvezan plačevati bolniško blagajno za njega?

Odgovor: Ne!

Vprašanje št. 308: Ali je mogoče zamenjati polovične kose pet in desetlirskih bankovcev (brez enakih serij) in kje?

Odgovor: Ni mogoče.

Vprašanje št. 389: Moj brat v Severni Ameriki bi rad vzel mojega sina k sebi. Poslal mi je tudi vpoklic. Kam naj naredim prošnjo?

Odgovor: V Zedinjene države je mogoče vpoklicati samo lastne otroke. Zato se ne splača vlagati prošnje za potni list.

Vprašanje št. 390: Moja sestra v Jugoslaviji je bolna in bi ji rada poslala hčer za postrežbo. Kaj naj napravim?

Odgovor: Bolna sestra naj napravi vpoklic (atto di richiamo) pri italijanskem konzulatu (v Ljubljani), ki naj ga pošlje Vam. Na to napravite preko občine na kvestur prošnjo za potni list.

Vprašanje št. 391: Že dve leti plačujem od hiše izredno visok davek, četudi ni na hiši nobenih zastaranih davkov. Kaj naj naredim?

Odgovor: Če plačujete zemljiško-dohodninski davek, poskusite najprej, da se Vaša hiša sploh oprosti hišnega davka, ker je kmečka. Zato vložite po 15. januarju 1930. na davkarjo (v Postojni) rekurz. V tem rekurzu zahtevajte, da se Vaša hiša oprosti hišnega davka, ker je kmečka. V istem rekurzu zaprosite, da naj Vam davkarja hišni davek vsaj znatno zniža, ker se zdi, da je za Vašo hišo mnogo previsok.

Vprašanje št. 392: Doslej je bila živina do enega leta davka prosta; sedaj pa so popisali tudi prašičke za čez zimo, to je za drugo leto. Ali je to pravilno?

Odgovor: Občina mora pravilnik glede živinskega davka predložiti prefekturi, in če ga ta odobri, je davek v redu.

Vprašanje št. 393: Ceste smo popravili s tlako, sedaj pa zahtevajo še denarne prispevke za ceste. Ali je to prav?

Odgovor: Prispevek za ceste je deželna davečina, s tlako pa popravljate občinske ceste.

Vprašanje št. 394: Ko so delali železnico iz Čedad v Kobarid, niso izplačali odškodnine za vzeto zemljišče. Pri prijavi za vojno škodo so nam rekli sodnijski cenilci, da to ne spada v vojno škodo. Sedaj pa pravijo, da nam izplačajo odškodnino po neki postavi iz leta 1865., in sicer po 3 do 60 stotink za m². Kam naj se obrnemo za pomoč?

Odgovor: Prizadeti lastniki naj napravijo enotno prošnjo, ki naj jo vsi podpišejo, na »Ministero delle Comunicazioni, Roma«. Prošnjo pošljite potom prefekturi v Gorici. Umestno je, da Vam prošnjo priporoči tudi Vaše županstvo.

Vprašanje št. 395: Vdova sem in sem prodala premoženje, ostal mi je le »jus« do občinskega zemljišča. Moj sin pa je »jus« prodal istemu, ki je kupil premoženje. Kaj naj ukrenem proti temu?

Odgovor: Če je bil »jus« veljavno prodan z Vašim pooblastilom ali če je bil sin lastnik »jusa«, potem ne morete ničesar ukreniti. Če pa ste bila Vi lastnica »jusa« in niste dala sinu pooblastila za prodajo, je kupno-prodajna pogodba glede »jusa« neveljavna. V tem slučaju pridete do pravice, če ne mirnim, pa sodnijskim putem.

Vprašanje št. 396: Ali so slovensko sestavljene pogodbe veljavne?

Odgovor: Da!

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto
 sin, po domače mladi,
 sprejema vedno v svojem
 ambulatoriju
 v GORICI,
 na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/I.
 nad lekarno Cristofoletti.

DOMAČA TRGOVINA

JOS. KRAIGHER

v POSTOJNI

postreže, samo
 z dobrim svežim blagom.

Kupujte doma!

Odlikovani zobozdravniški ambulatorij
R. BREZIGAR
 SPREJEMA
 V GORICI
 na Travniku št. 17/I (Piazza Vittoria)
 poleg kinematografa.

Dr. TEOFIL SIMČIČ
 je otvoril
 v IDRIJI
 nasproti ljudski šoli nad
 Kavčičevo gostilno lastno
pravno pisarno.

ZDRAVNICA

dr. VILMA DOMINCO,
 bivša asistentinja kr. klinike za porodništvo
 in ženske bolezni v Florenci
 sprejema
 od 10. - 12. in 15. - 16. ure
 GORICA, Corso Vitt. Em. III. št. 59.

Avtoriziran civilno
 inženirski urad

dr. ing. Gabersčik Oskar,
 TOLMIN

Izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravi načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic; izmeri in parcelira zemljišča; izdela zemljiške skice za kupno-prodajne pogodbe; itd. razne cennitve za prilegirana posojila; itd.

TOVARNA POHIŠTVA

S. HERSKOVITS,
 Gorica, (S. Rocco) Via Lunga

prodaja tudi zasebnikom pohištvo za
 navadne in razkošne sobe
 po tovarniških cenah.

Tvrška Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE

: MUNDLOS : PFAFF : MUNDLOS : PFAFF : MUNDLOS : PFAFF :

Josip Kerševani - GORICA
 Piazza Cavour št. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarov »MUNDLOS« in »PFAFF«, dvokoles originalnih BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica.

Bencin »LAMPO«

GORICA — Piazza Cavour št. 5

Bencin »LAMPO«

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne »Sandler & Graff«. Brezplačen pouk v umetnem vezanju in pletenju.

Telefon št. 415. Brzjavke: KERSEVANI, GORIZIA, CICLI

Vsaka beseda najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Valuta — tuji denar.

Dne 21. decembra si dal ali dobil za

1 dolar	18,95 lir
1 angl. funt	92,95 lir
100 dinarjev	33,70 lir
100 šilingov (avstr.)	269.— lir
100 čeških kron	56,75 lir
100 nemških mark	457,60 lir
100 švic. frankov	371,60 lir
100 franc. frankov	73,75 lir
100 belga	267,50 lir

Beneške obveznice 72,60; obveznice »Consolidato« 81,60.

Belgijski denar.

Neki naročnik piše: Ljudje dobivajo le 50 lir za 100 belgijskih frankov. Novi list pa piše, da 100 belgijskih frankov velja 267 lir. Kako je to?

Odgovor: V Belgiji je danes uradna denarna enota »belga« in ne več frank, četudi so stari franki še vedno v prometu. Vsak belga je toliko kot 5 starih frankov, torej je 100 frankov 20 belga. Ker je vreden vsak belga 2,67 lir, predstavlja 100 frankov vrednost 53,40 ital. lir (je 20 krat 2,67). Menjalnica pa ne izplača vseh 53,40 lir za 100 frankov, ker hoče nekaj zaslužiti. Zato je dobil dopisnik le 50 lir. Od sedaj naprej bo »Novi list« priobčeval vrednost za 100 belga, kar je toliko kot 500 frankov.

Loterijske številke

dne 21. decembra 1929.

Bari	49	4	53	18	32
Florenca	27	80	48	68	85
Bellin	34	75	46	55	60
Neapelj	51	22	10	13	16
Palermo	67	29	39	48	15
Rim	31	46	37	69	74
Turin	63	67	27	73	45
Benetke	87	3	80	83	47

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek 30. dec.: Pićan.

Torek 31. dec.: Buje, Kanfanar.

Sreda 1. jan.: Postojna.

Četrtek 2. jan.: Herpelje.

Sobota 4. jan.: Vodnjan, Dutovlje.

Gramofonske plošče in druge gramofonske potrebščine.

Emilio Wokulat & C.
Gorizia

Corso Vitt. Em. III 7.
Telefon št. 347.

Fotografske potrebščine —

muzikalije.

Plošče z narodnimi napel.

Odgovorni urednik: dr. Engelbert Besednjak.

Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici.

Riva Piazzutta št. 18.

Mali oglasi.

Krone, srebro in zlato. kakor tudi staro zlato kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu)

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Stefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Upravo hiš v mestu in okolici sprejme po ugodnih pogojih uprava hiš J. Čehovin, Trst, Ventisettebre 65, Tel. 83—34.

Poročne sobe, zelo močne, masivne po 1400.— lir. iz češnjevega lesa 1500.— lir, iz mahagonija 1600.— lir. Pohištvo je iz posušenega lesa, najboljšo izdelano in po tovarniških cenah. Türk — Trst, via Battisti 12, vogel via Palestrina.

Oglase za vse italijanske, jugoslovanske, avstrijske in druge inozemske liste sprejema oglasni zavod G. Čehovin, Trst, Ventisettebre 65, Tel. 83—34. Nabira tudi oglase za »Novi list« in »Istarski list«

Najlepše, najboljše, najcenejše obuvalo se dobi pri Rebcu v Trstu, via Carducci 36.

Neveste pozor! 300 lir žimnice in vzmeti za 2 postelji. Zeleznica brezplačno. Jelerčič, Trnovo 2, Postojna 136.

Kmetovalci goriške pokrajine! Menična posojila daje banka. Obrnite se na trdsko G. Weiss, Gorica, via Barzellini 20.

Popolna skladišča motornih koles. — Zastopstvo znamk: Ariel, Bianchi, Guzzi, Gilera, Harley-Davidson, Triumph. Tam dobite modele za l. 1930, avtomobilov Bianchi in izvirne nadomestne dele. Tvrdba Cremascoli — Trst, via S. Lazzaro 17.

Škropilnice najnovejšega sistema izdelujem ali predelujem. Kupujem tudi vsakovrstno staro kotlovinu. Alojzij Leban, Gorica, via Morelli 15.

Vino ostane nepokvarjeno skozi celo leto, če denete v vino en teden pred prvim pretakanjem »bisulfita«. Navodilo in »bisulfita« dobite pri meni. — Just Ušaj, Gorica, P. Vittoria 4.

Zasebni uradnik, več vseh pisarniških del, išče tudi začasne zaposlitve. — Priporoča se posebno za ureditev računov pri posojilnicah in sestavo bilanc. Zahteva skromen honorar. — Dominik Kacin, Recca S. Giovanni, p. Cerkno.

V Ajdovščini, zraven cerkve, prodajam vsakovrstno stavbeno opeko, šamot opeko za štedilnike, majolične plošče in raznovrstne cementne izdelke po najugodnejših cenah. — Znidaršič.

Šola za krojenje, šivanje in vezenje. Modni salon Fiori. Otvori se 5. januarja. Trst, Lavafofo 5. Donda.

Zeleznino, kovine, kuhinjske potrebščine, orodje za vsako obrt kupite po ugodnih cenah pri Rodolfo Fonti (Krynicky), via Commerciale 3, Trst.

POZOR KMETOVALCI! Slamoreznice, reporeznice, pluge, brane in druge kmetijske stroje **RAZPRODAJA** pod tovarniško ceno tvrdka **FRANC SAU-NIG**, Gorica, via Carducci 25.

Tam dobite tudi najboljše originalne nemške šivalne stroje in dvokolesa.

Ne zamudite prilike!

Rihenberška gospodarska zadruga naznanja, da je otvorila v Ajdovščini zalogo lastnega vinskega pridelka.

Hiša z vojno odškodnino v Gorici, via Parcar 8 je na prodaj. — Pojasnila: Raštel 39, trg. jestvin.

Naznanjam, da sem odprl v Tolminu, hiša g. Brenčiča, zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa. Sprejemam tudi naročila. Enako pohištvo, močno, imam na prodaj v Solkanu. Franc Kancler.

Posojila na vknjižbo po 6%, s 15 do 25-letno amortizacijo, agrarna posojila po 5 1/2% v 14 dneh ter vsakovrstna druga posojila. — Rešitev vojne odškodnine v številni rekvizicijske zadeve in rešitve primanjkljajev (skopertur) naraslih pri federativnem zavodu (Istituto Federale di Credito Venezia) preskrbi najhitreje gosp. Anton Trampuš, sod. ofic. v pok. v Gorici, via Garibaldi 20/I.

Če Ti manjka katera številka »Novega lista«, napiši pismo in za vsako manjkajočo številko priloži znamko za 50 stotink, pa dobiš številko poštne prosto na dom.

Lekarna Cibe — Trst, Piazza S. Francesco — blizu nove sodnijske palače ima veliko zalogo domačih in inozemskih zdravil. Posilja tudi po pošti.

1000 kg zimskih maj za otroke, ženske in moške, *All'Economia familiare*, Trst, 200 kg pulloverjev, bombaževinastih telovnikov po tovarniških cenah pri nakupu na tučate. Preprodajalci dobe popust.

Smilajod, čistilo za kri. — Steklenica po 10 lir. Dobi se samo v lekarni Castellano, lastnik F. Bolaffio, via Belli, vogel via Istria 7.

ZDRAVNIK

dr. Josip Petrata

sprejema
od 10-13. in od 15-16. ure

v GORICI

Via delle Monache 1
nad lekarno Pontoni.

TOLMIN

kirurg zobni zdravnik

R. BERKA

sprejema kot doslej

vsako nedeljo v hiši

drja Serjuna.

Ostale dneve v tednu

v Gorici, Corso Verdi 36.